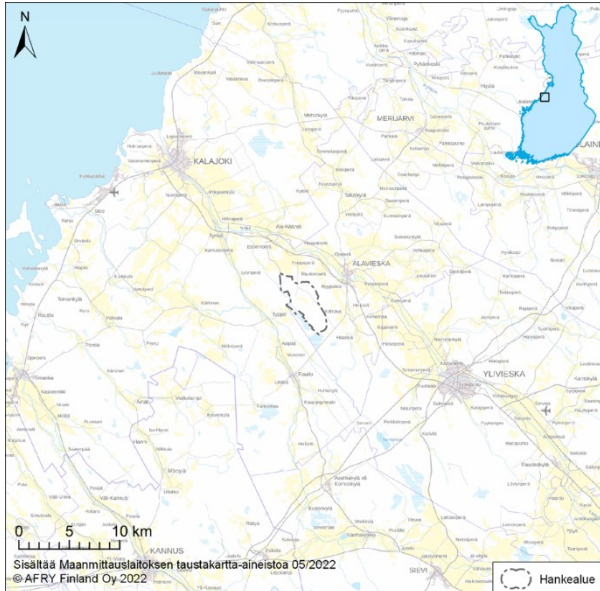

Päivämäärä

6.11.2020, tark 23.5.2022, tark. 27.4.2023

Prokon Wind Energy Finland Oy

Hangaskurunkankaan tuulivoimapaiston osayleiskaava

Osallistumis- ja arviointisuunnitelma

Copyright © AFRY Finland Oy

Kaikki oikeudet pidätetään. Tätä asiakirjaa tai osaa siitä ei saa kopioida tai jäljentää missään muodossa ilman AFRY Finland Oy:n antamaa kirjallista lupaa.

AFRY Finland Oy:n projektinumero on 101012920.

Kuvien pohjakartat: Maanmittauslaitoksen peruskartta-aineisto, avoin data 2020, ellei toisin mainita.

SISÄLLYS

1	Johdanto	3
2	Yleiskaavan tarkoitus	3
3	Suunnittelun kohde	6
3.1	Suunnittelualue	6
4	tavoitteet	6
4.1	Hankkeen alueellinen merkitys	7
4.2	Hanketoimijan tavoitteet.....	8
5	YVA-menettely	8
5.1	YVA-menettelyn tarve ja osapuolet	8
5.2	YVA-menettelyn tavoite ja sisältö.....	8
5.3	Tarkasteltavat vaihtoehdot.....	10
5.4	YVA-menettelyn sovittaminen kaavoituksen kanssa.....	10
6	Suunnittelun lähtökohdat	11
6.1	Maankäyttö- ja rakennuslaki	11
6.2	Valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet	11
6.3	Maakuntakaava	12
6.4	Yleiskaavat.....	21
6.5	Asemakaavat.....	23
6.6	Muut maankäytön suunnitelmat.....	24
7	Laadittavat selvitykset	25
8	Arvioitavat vaikutukset	26
9	Osalliset.....	28
10	Osallistamisen ja vuorovaikutuksen järjestäminen	29
10.1	Kaavan vireille tulosta ilmoittaminen sekä osallistumis- ja arviointisuunnitelman asettaminen nähtäville	29
10.2	Kaavaluonnoksen laadinta.....	29
10.3	Kaavaehdotuksen laadinta	29
10.4	Kaavan hyväksyminen ja muutoksenhaku	29
10.5	Viestintä	30
11	KAHAVAPROSESSIN YHTEENVETO	31
12	alustava aikataulu	32
13	Yhteystiedot	33

1 JOHDANTO

Tässä suunnitelmassa kerrotaan maankäyttö- ja rakennuslain 63 §:n mukaisesti, miten osallistuminen ja vuorovaikutus sekä kaavan vaikutusten arviointi tapahtuvat Hangaskurunkankaan tuulivoimapuiston osayleiskaavan kaavaprosessissa.

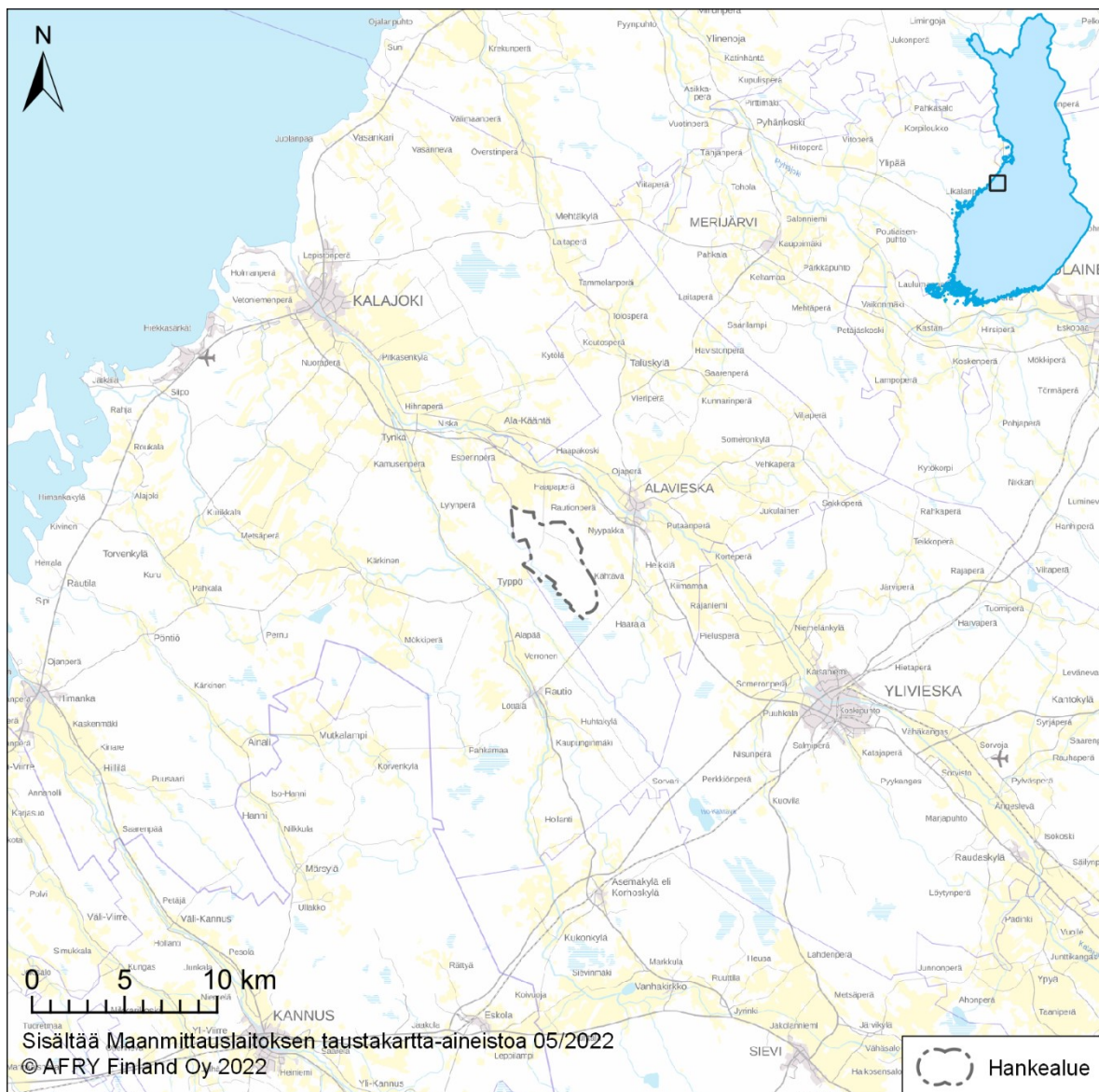
2 YLEISKAAVAN TARKOITUS

Prokon Wind Energy Finland Oy suunnittelee tuulivoimapuiston rakentamista Alavieskan kunnan alueelle (Kuva 2-2). Hankealue sijaitsee Alavieskassa noin 4 kilometriä Alavieskan keskustasta lounaaseen, 13 kilometriä Ylivieskan keskustasta luoteeseen ja 15 kilometriä Kalajoen keskustasta kaakkoon. Hankealue rajautuu lännessä osittain Kalajoen kunnanrajaan.

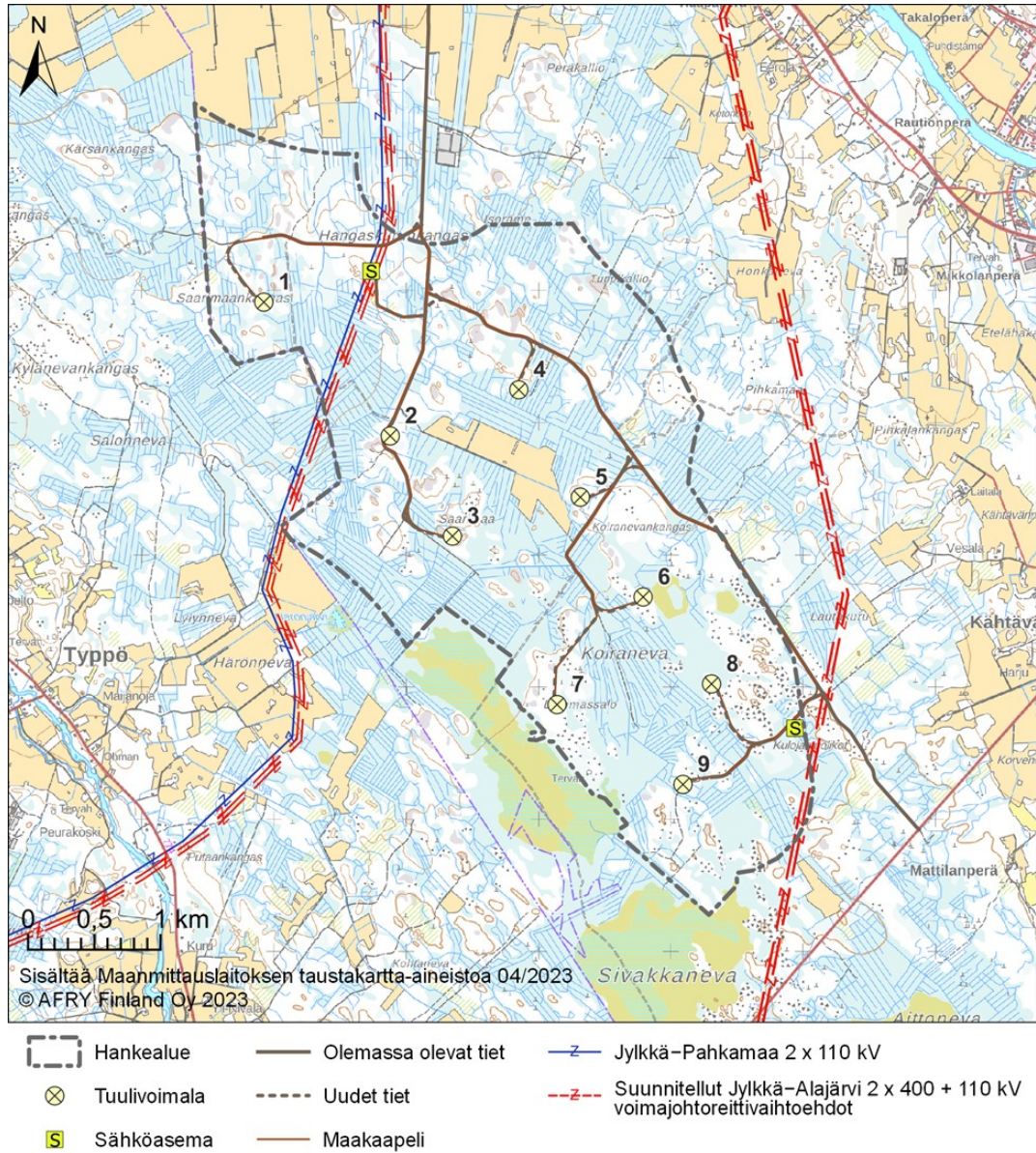
Hankkeen toteuttaminen edellyttää tuulivoimapuiston rakentamisen mahdollistavan osayleiskaavan laatimisen alueelle. Yleiskaavan käyttöä tuulivoimarakentamisessa koskeva MRL:n muutos (134/2011) tuli voimaan 1.4.2011. Muutoksen myötä ns. tuulivoimakaavalla voidaan suunnitella tuulivoimarakentamista siten, että rakennusluvut voidaan myöntää suoraan yleiskaavan nojalla. Tämä osayleiskaava laaditaan MRL:n 77 a §:n mukaisena kaavana siten, että rakennusluvut voidaan myöntää suoraan osayleiskaavan perusteella.

Hangaskurunkankaan tuulivoimapuiston osayleiskaavan laadinnan tavoitteena on mahdollistaa tuulivoimapuiston sijoittuminen alueelle ja mahdollistaa korkeintaan 9 voimalan toteuttaminen suunnittelualueelle. Kunkin tuulivoimalan yksikköteho on enintään 8 MW ja kokonaiskorkeus enimmillään 300 metriä. Tuulipuisto tulee koostumaan enintään 9 tuulivoimalasta perustuksineen, niitä yhdistävistä maakaapeleista ja tuulipuiston sähköasemasta. Tuulipuisto liitetään sähköverkkoon hankealueen läpi rakennetun Jylkkä-Pahkamaa 2*110 kV voimajohdon kautta.

Kaavoitustyön rinnalla toteutetaan YVA-lain mukainen ympäristövaikutusten arviointimenettely (YVA-laki 4 §). YVA-menettelyn avulla pyritään välttämään ja ehkäisemään hankkeen ympäristövaikutuksia, edistetään ympäristövaikutusten yhtenäistä huomiointia ottamista suunnittelussa ja päätöksenteossa sekä samalla lisätään kansalaisten tiedonsaantia ja osallistumismahdollisuuksia. Tuulivoimahanke vaatii YVA-lain mukaisen menettelyn soveltamista aina, kun yksittäisten voimaloiden lukumäärä on vähintään 10 tai kokonaisteho on vähintään 45 MW. YVA-menettelyn yhteydessä laadittuja selvityksiä ja arvioinnin tuloksia on hyödynnetty osayleiskaavatyössä.

Kuva 2-1. Hankealueen sijainti.

Kuva 2-2. Hankealueen raja- ja alustava voimalasijoittelu.

3 SUUNNITTELUN KOHDE

3.1 Suunnittelualue

Hankealue sijaitsee noin 4 km Alavieskan keskustasta lounaaseen, 13 km Ylivieskan keskustasta luoteeseen ja 15 km Kalajoen keskustasta kaakkoon. Hankealue rajautuu osittain lännessä Kalajoen kunnanrajaan. Hankealueesta lounaaseen Alavieskan kunnan alueella on Kalajoen kaupungille kuuluva hallinnollinen alue. Alueen pinta-ala on noin 13 km².

Hankealue on kangasmaiden ja suurelta osin ojitettujen suoalueiden muodostamaa mosaiikkia. Hankealueen keskellä on peltoalue. Hankealueen pohjoispuolella noin 1,6 km etäisyydellä lähimmästä alustavasta voimalapaikasta on turkistarha. Hankealueen halki kulkee Kalajoen moottorikelkkaurasto, joka jatkuu aina Kalajoen hiekkasärkille saakka. Hankealueella ei ole asutusta tai loma-asutusta.

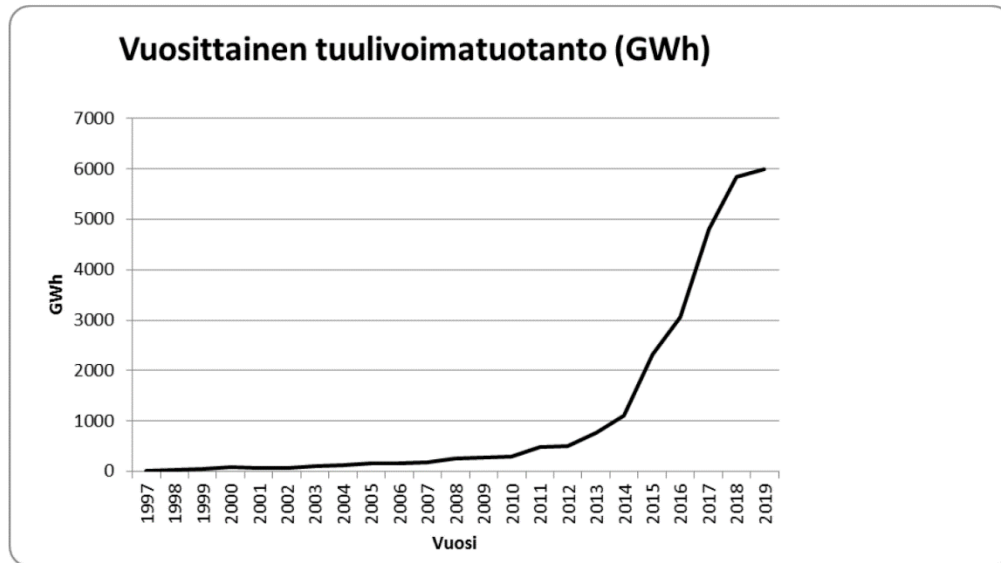
4 TAVOITTEET

Ilmastonmuutos on maailmanlaajuinen ongelma, jota ratkaistaan vähentämällä maapallon lämpenemistä aiheuttavia kasvihuonekaasupäästöjä. Kansainvälisen ilmastopoliitiikan ydin on YK:n ilmastopoliittinen sopimus. Euroopan unioni on merkittävä ilmastopoliitiikan toimija, jonka sisällä määritellään unionin omat, myös Suomea velvoittavat ilmastopoliittiset tavoitteet. Lisäksi Suomi tekee omaa kansallista ilmastopoliittikkaansa. (Ympäristöministeriö 2020a)

EU:n uusiutuvan energian direktiivin (RES) mukaan vuoteen 2020 mennessä uusiutuvista lähteistä peräisin olevan energian osuus nostetaan EU:ssa 20 prosenttiin energian loppukulutuksesta. Uusiutuvan energian direktiivissä on sovittu 32 prosentin uusiutuvan energian tavoitteesta vuodelle 2030. Euroopan komissio julkaisi vuonna 2011 ns. tiekartan vähähiiliseen talouteen 2050, jossa mm. esitetään tavoitteita siitä, miten EU voi saavuttaa tavoitteensa kasvihuonekaasupäästöjen leikkaamisesta 80 prosentilla vuoden 1990 tasosta vuoteen 2050 mennessä. (Ympäristöministeriö 2020b)

Työ- ja elinkeinoministeriön (2020) mukaan Suomen pitkän aikavälin tavoitteena on hiilineutraali yhteiskunta. Ilmastolakiin on kirjattu kansallinen pitkän aikavälin kasvihuonekaasujen päästövähennystavoite vuoteen 2050 mennessä, joka on vähintään 80 % vuoden 1990 tasosta. Kansallisessa energia- ja ilmastostrategiassa 2016 (Työ- ja elinkeinoministeriö 2017a) on linjattu, että uusiutuvan energian käyttöä lisätään niin, että sen osuus energian loppukulutuksesta nousee yli 50 prosenttiin 2020-luvulla. Pitkän aikavälin tavoitteena on, että energiajärjestelmä muuttuu hiilineutraaliksi ja perustuu vahvasti uusiutuviin energialähteisiin. Suomen hallitus on laatinut 3.2.2020 tiekartan hiilineutraaliin Suomeen vuonna 2035 (Valtioneuvosto 2020a).

Kuvassa 4-1 on esitetty Suomeen asennetun tuulivoimatuotannon kehitys vuosina 1997–2019. Suomen tuulivoimakapasiteetti vuonna 2019 oli 2 284 MW ja tuulivoimailoitten määrä 754 kpl. Tuulivoimalla tuotettiin vuonna 2019 sähköä noin 5,99 TWh, mikä vastaa noin 7 prosenttia Suomen vuotuisesta sähkönkulutuksesta. (Suomen Tuulivoimayhdistys ry 2020a). Hangaskurunkankaan tuulipuisto kasvattaa osaltaan uusiutuvan energian osuutta sähkön tuotannosta ja edesauttaa näin sekä kansallisiin että kansainvälisiin ilmastotavoitteisiin pääsemistä.

Kuva 4-1. Suomen tuulivoimatuotannon kehitys (Suomen Tuulivoimayhdistys ry 2020a).

4.1 Hankkeen alueellinen merkitys

Pohjois-Pohjanmaan ilmastostrategian tavoitteena on leikata maakunnan kasvihuonekaasupäästöjä Euroopan unionin ja kansallisten tavoitteiden mukaisesti 20 % vuoteen 2020 mennessä ja 80 % vuoteen 2050 mennessä. Päästövähennystavoitteiden kannalta keskeisiä toimenpiteitä ovat uusiutuvien energianlähteiden osuuden lisääminen energiantuotannossa sekä energiatehokkuuden parantaminen ja energiankulutuksen vähentäminen. Strategiassa vuodelle 2020 on asetettu tavoitteeksi mm. tuulivoimatuotannon kasvattaminen 1 TWh:iin, ja vuonna 2050 tavoitellaan tuulivoimatuotantoa vähintään 3 TWh (Pohjois-Pohjanmaan liitto 2010).

Vuonna 2012 päivitetystä Pohjois-Pohjanmaan liiton energiastrategiassa on asetettu päämääräksi kehitys kohti vähäpäästöistä energiajärjestelmää vuoteen 2050 mennessä. Strategian päämäärät yritetään saavuttaa muun muassa edistämällä ja toteuttamalla investointeja energiantuotantoon ja – teknologiaan, minkä yhtenä avaintoimenpiteenä on maa- ja merituulivoimatuotannon edistäminen ja hankkeiden edellyttämän osaamisen varmistaminen (Pohjois-Pohjanmaan liitto 2012).

Pohjois-Pohjanmaan maakuntaohjelma 2018–2021 on hyväksytty maakuntavaltuustossa marraskuussa 2017. Maakuntaohjelman ympäristöselostuksen (Pohjois-Pohjanmaan liitto 2017a) mukaan Pohjois-Pohjanmaa on Suomen merkittävimpiä tuulivoiman tuotantoalueita. Vuonna 2016 koko maan asennetusta tuulivoimakapasiteetista 44 % sijoittui Pohjois-Pohjanmaalle. Uusiutuvan energian tuotannon määrä on Pohjois-Pohjanmaalla kasvussa, tuulivoimarakentamisella on tässä keskeinen rooli. Energiateollisuuden sähkötilastojen mukaan tuulivoima kattoi noin 17 % Pohjois-Pohjanmaalla tuotetusta sähköstä ja 16 % sähkön loppukulutuksesta vuonna 2015.

Sähkönkulutus Alavieskassa oli vuonna 2018 noin 19 GWh, josta asumisen ja maatalouden osuus oli noin 74 %. Palveluiden ja rakentamisen osuus oli noin 21 % ja teollisuuden noin 5 % (Energiateollisuus ry 2020).

Hankkeen tavoitteena on tuottaa tuulivoimalla tuotettua sähköä valtakunnalliseen sähköverkkoon.

Hankkeen toteutumisella on positiivisia aluetaloudellisia vaikutuksia. Tuulipuisto lisää työllisyyden kasvun ja yritystoiminnan lisääntymisen kautta kuntien kunnallis-, kiinteistö- ja yhteisöverotuloja. Tuulivoimahankkeella tulee toteutuessaan olemaan positiivisia vaikutuksia myös alueella toimiviin rakennus- ja suunnittelualan yrityksiin. Li-

sääntyneellä taloudellisella aktiivisuudella on positiivisia välillisiä vaikutuksia myös alueen muihin toimialoihin, kuten palvelualaan.

4.2 Hanketoimijan tavoitteet

Hankkeen kehittämisestä, valmistelusta ja toteutuksesta vastaa Prokon Wind Energy Finland Oy, joka on vuonna 2011 tuulivoimaloiden suunnitteluun ja rakentamiseen perustettu yhtiö.

Prokon Finland on osa saksalaista Prokon-konsernia, joka kuuluu Saksan johtaviin yrityksiin tuulivoimaloiden suunnittelun, rakentamisen ja ylläpidon alalla. Prokon Finlandilla on kehitteillä useita suunnittelu- ja rakennusvaiheessa olevia hankkeita eri puolella Suomea, tällä hetkellä yhteensä 150 tuulivoimalan verran.

5 YVA-MENETTELY

5.1 YVA-menettelyn tarve ja osapuolet

Ympäristövaikutusten arviointimenettelystä (YVA-menettely) on säädetty YVA-lailla (252/2017) ja -asetuksella (277/2017). YVA-menettelyä sovelletaan hankkeisiin ja niiden muutoksiin, joilla on todennäköisesti merkittäviä ympäristövaikutuksia.

YVA-menettelyä sovelletaan hanketyypistä ja kokoluokasta riippuen joko suoraan YVA-asetuksen hankeluettelon perusteella tai yksittäistapauksessa tehtävän päätöksen pohjalta. Tuulivoimahankkeet vaativat YVA-lain mukaisen menettelyn soveltamista aina, kun yksittäisten laitosten lukumäärä on vähintään 10 tai kokonaisteho vähintään 45 megawattia.

YVA-menettelyn yhteysviranomaisena tässä hankkeessa toimii Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskus. Hankkeen YVA-menettely on käynnistetty YVA-lain 8 §:n mukaisella ennakoneuvottelulla 23.6.2020.

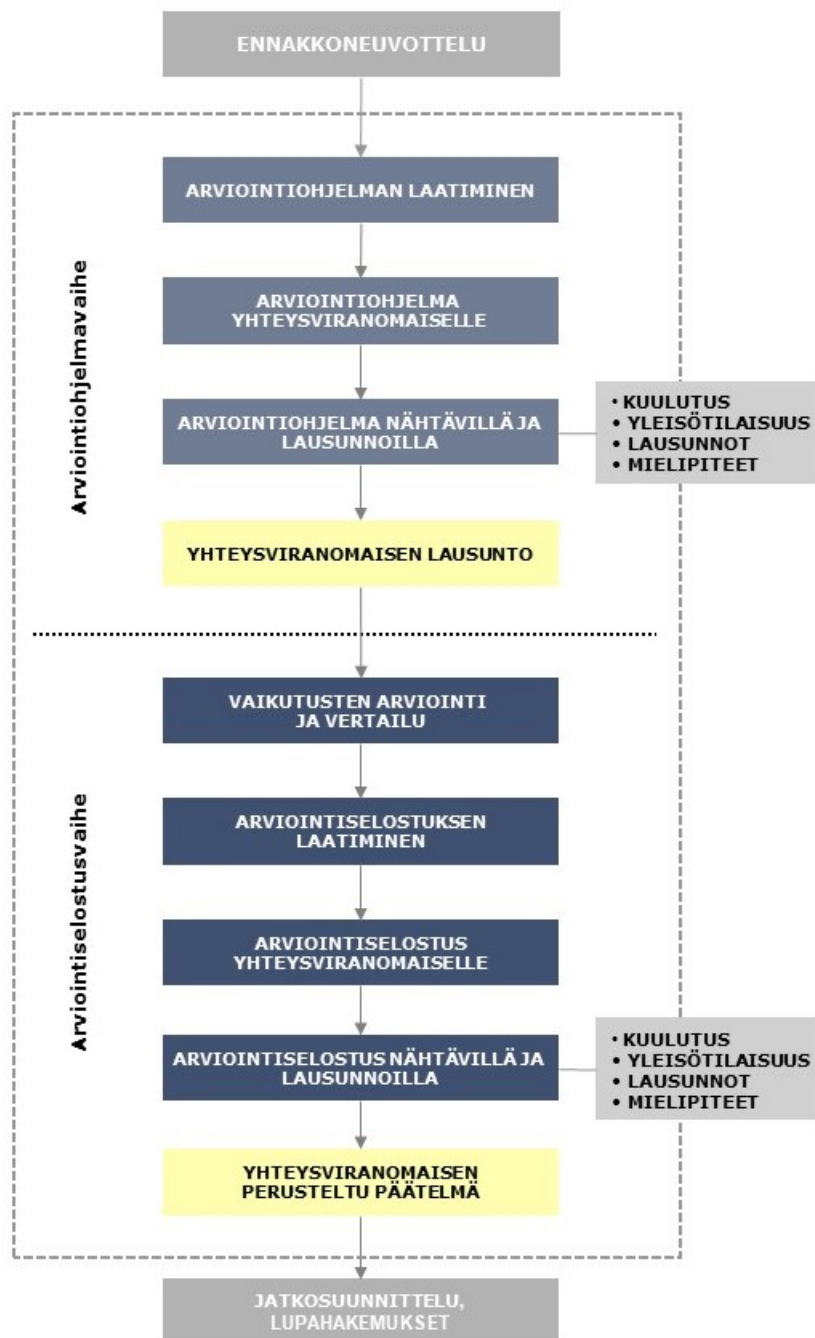
Hankevastaava toimitti YVA-ohjelman yhteysviranomaisena toimivalle Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskukselle 10.11.2020. Yhteysviranomaisen kuulutti YVA-menettelyn aloittamisesta ja YVA-ohjelman nähtävillä olosta 3.12.2020. YVA-ohjelma oli nähtävillä lausuntojen ja mielipiteiden antamista varten 3.12.2020–4.1.2021. Yhteysviranomaisen kokosi ohjelmasta annetut mielipiteet ja lausunnot ja antoi niiden perusteella oman lausuntonsa YVA-ohjelmasta 20.1.2021 (POPELY/2415/2020).

YVA-menettelyn seurantaryhmä kokoontui ensimmäisen kerran YVA-ohjelman luonnosvaiheessa syksyllä 2020 ja toisen kerran YVA-selostusvaiheessa keväällä 2022.

5.2 YVA-menettelyn tavoite ja sisältö

YVA-lain tavoitteena on edistää ympäristövaikutusten arviointia ja arvioinnin yhtenäistä huomioon ottamista suunnittelussa ja päätöksenteossa. Samalla tavoitteena on lisätä kaikkien osapuolten tiedonsaantia ja osallistumismahdollisuuksia.

Hankkeen ympäristövaikutukset on selvitettävä lain mukaisessa arviointimenettelyssä hankesuunnittelun mahdollisimman varhaisessa vaiheessa vaihtoehtojen ollessa vielä avoinna. Viranomaisen ei saa myöntää lupaa hankkeen toteuttamiseen tai tehdä muuta siihen rinnastettavaa päätöstä ennen arvioinnin päättymistä. YVA-menettelyssä ei tehdä hanketta koskevia päätöksiä, vaan sen tavoitteena on tuottaa tietoa päätöksen teon perustaksi. YVA-menettelyn keskeiset vaiheet on esitetty kuvassa 5-1.

Kuva 5-1. YVA-menettelyn vaiheet.

5.3 Tarkasteltavat vaihtoehdot

Seuraavassa on esitetty Hangaskurunkankaan YVA-menettelyssä tarkasteltava hankevaihtoehto ja hankkeen toteuttamatta jättäminen (Taulukko 5-1).

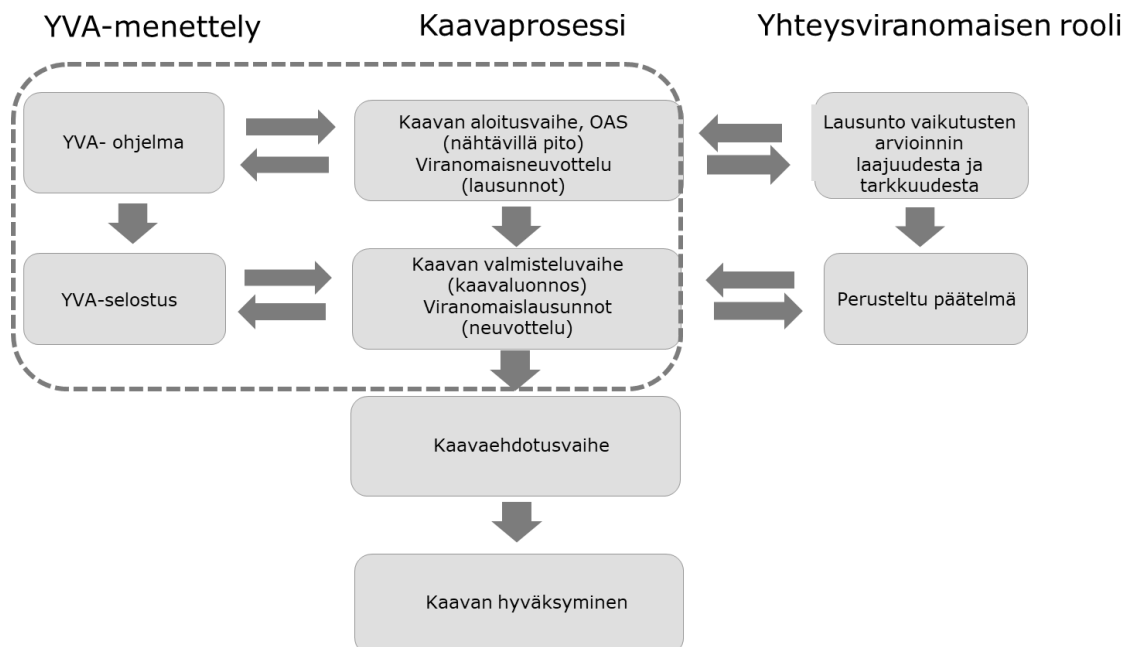
Taulukko 5-1. YVA-menettelyssä tarkasteltavat hankevaihtoehdot.

Vaihtoehto	Kuvaus
VE0	Hanketta ei toteuteta: tuulipuistoa ei rakenneta.
VE1	- Hankealueelle sijoitetaan enintään yhdeksän voimalaa, joiden kokonaiskorkeus on enintään 300 metriä ja yksikköteho enintään 8 MW. - Tuulipuiston sisäinen sähkönsiirto toteutetaan maakaapelein. - Hankealueelle rakennetaan sähköasema. - Tuulipuisto liitetään sähköverkkoon hankealueen läpi kulkevan Jylkkä-Pahkamaa 2 x 110 kV voimajohdon kautta.

Voimaloiden sijoittelu, teiden ja maakaapeleiden linjaukset sekä sähköaseman paikka tarkentuvat jatkosuunnittelussa YVA-menettelyä ja kaavoitusta varten laadittavien selvitysten sekä hankkeesta saadun palautteen perusteella.

5.4 YVA-menettelyn sovittaminen kaavoituksen kanssa

Menettelyt pyritään toteuttamaan aikataulullisesti rinnakkain (Kuva 5-2) muun muassa järjestämällä yhteinen yleisötilaisuus YVA-selostus- ja kaavaluonnosvaiheessa. Osayleiskaavoituksessa hyödynnetään YVA:n yhteydessä tehtyjä selvityksiä ja ympäristövaikutusten arviointeja. Kaavaehdotusta ei voida asettaa nähtäville ennen perustellun päätelmän saamista.

Kuva 5-2. YVA-menettelyn ja kaavoituksen yhteensovittaminen aikataulullisesti rinnakkain.

6 SUUNNITTELUN LÄHTÖKOHDAT

6.1 Maankäyttö- ja rakennuslaki

Yleiskaavaa laadittaessa on otettava huomioon yleiskaavan sisältövaatimukset (MRL 39 §):

1. yhdyskuntarakenteen toimivuus, taloudellisuus ja ekologinen kestävyys;
2. olemassa olevan yhdyskuntarakenteen hyväksikäyttö;
3. asumisen tarpeet ja palveluiden saatavuus;
4. mahdollisuudet liikenteen, erityisesti joukkoliikenteen ja kevyen liikenteen, sekä energia-, vesi- ja jätehuollon tarkoituksenmukaiseen järjestämiseen ympäristön, luonnonvarojen ja talouden kannalta kestäväällä tavalla;
5. mahdollisuudet turvalliseen, terveelliseen ja eri väestöryhmien kannalta tasapainoiseen elinympäristöön;
6. kunnan elinkeinoelämän toimintaedellytykset;
7. ympäristöhaittojen vähentäminen;
8. rakennetun ympäristön, maiseman ja luonnonarvojen vaaliminen; sekä
9. virkistykseen soveltuvien alueiden riittävyys.

Edellä mainitut seikat on selvitettävä ja otettava huomioon siinä määrin kuin laadittavan osayleiskaavan ohjaustavoite ja tarkkuus sitä edellyttävät.

Yleiskaavan yleisten sisältövaatimusten lisäksi tässä kaavassa on otettava huomioon tuulivoimayleiskaavan erityiset sisältövaatimukset (MRL 77 b §):

- 1) yleiskaava ohjaa riittävästi rakentamista ja muuta maankäyttöä;
- 2) suunniteltu tuulivoimarakentaminen ja muu maankäyttö sopeutuu maisemaan ja ympäristöön;
- 3) tuulivoimalan tekninen huolto ja sähkönsiirto on mahdollista järjestää

6.2 Valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet

Valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet ovat osa maankäyttö- ja rakennuslain mukaista alueidenkäytön suunnittelujärjestelmää. Valtioneuvosto päätti valtakunnallisista alueidenkäyttötavoitteista 14.12.2017 ja ne tulivat voimaan 1.4.2018. Päätöksellä valtioneuvosto korvasi valtioneuvoston vuonna 2000 tekemän ja 2008 tarkistaman päätöksen valtakunnallisista alueidenkäyttötavoitteista.

Alueidenkäyttötavoitteiden tehtävänä on muun muassa auttaa saavuttamaan maankäyttö- ja rakennuslain ja alueidenkäytön suunnittelun tavoitteet, joista tärkeimmät ovat hyvä elinympäristö ja kestävä kehitys. Maankäyttö- ja rakennuslain mukaan tavoitteet on otettava huomioon ja niiden toteuttamista on edistettävä maakunnan suunnittelussa, kuntien kaavoituksessa ja valtion viranomaisten toiminnassa.

Uudistetut tavoitteet jakautuvat viiteen kokonaisuuteen, jotka ovat:

- Toimivat yhdyskunnat ja kestävä liikkuminen
- Tehokas liikennejärjestelmä
- Terveellinen ja turvallinen elinympäristö
- Elinvoimainen luonto- ja kulttuuriympäristö sekä luonnonvarat
- Uusiutumiskykyinen energiahuolto

Uusiutumiskykyisen energianhuollon tavoitteiden taustalla on Suomen ilmasto- ja energiapolitiikka, jonka vuoksi alueidenkäytössä on tarpeen varautua uusiutuvan energiantuotannon merkittävään lisäämiseen sekä tuulivoimapotentialin laajamittaiseen hyödyntämiseen. Tavoitteiden mukaan tuulivoimalat sijoitetaan ensisijaisesti keskitetysti usean voimalan yksiköihin.

6.3 Maakuntakaava

Pohjois-Pohjanmaan kokonaismaakuntakaavaa on uudistettu vaihemaakuntakaavoi-
 tuksen periaatteella vuodesta 2009 alkaen. Kaikki kolme vaihemaakuntakaavaa ovat
 lainvoimaisia. Korkein hallinto-oikeus (KHO) on 17.1.2022 antanut päätöksensä
 (H40/2022) Pohjois-Pohjanmaan 3. vaihemaakuntakaavan hyväksymisestä tehdyistä
 valituksista. KHO hylkäsi valitukset, ja maakuntavaltuuston 11.6.2018 tekemä hyväk-
 symispäätös (§ 5) pysyy voimassa. Pohjois-Pohjanmaan 3. vaihemaakuntakaava on
 lainvoimainen.

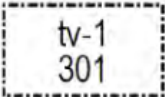
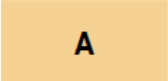
Maakuntakaavassa hankealueelle on osoitettu pääsähköjohdon yhteystarve (suunnitel-
 tu sähkönsiirron toteutusvaihtoehto), muinaismuisto, moottorikelkkailureitti tai -ura ja
 luonnon monimuotoisuuden kannalta tärkeää suolueta.

Pohjois-Pohjanmaan maakuntakaavoissa alueelle ja sen läheisyyteen sijoittuu seuraa-
 vat merkinnät:

	MAASEUTUJEN KEHITTÄMISEN KOHDEALUE Merkinnällä osoitetaan ylikunnallisia maaseutuasutuksen alueita, joil- la kehitetään erityisesti maatalouteen ja muihin maaseutuelinkeinoi- hin, luonnon- ja kulttuuriympäristöön sekä maisemaan tukeutuvaa asumista, elinkeinotoimintaa ja virkistyskäyttöä. Vyöhykkeillä on tarvetta kehittää kuntien yhteistyöllä yhtenäisiä suunnitteluperiaat- teita. <u>Suunnittelumääräykset:</u> Yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa on kiinnitettävä huomiota luonnon ja ympäristön kestäväseen käyttöön, maatalouden ja muiden maaseutuelinkeinojen toimintaedellytyksiin, maiseman hoitoon, ve- sistön vedenlaadun turvaamiseen ja ulkoilureittien kehittämiseen. Yksityiskohtaisemmassa kaavoituksessa tulee määritellä tulvan ai- heuttamat rajoitukset rakentamiselle. <u>Kehittämisperiaatteet:</u> Alueita kehitetään jokiluontoon ja -maisemaan perustuvana sekä valtakunnallisesti ja maakunnallisesti merkittäviin kulttuuriympäris- töihin ja -kohteisiin tukeutuvana asumis-, virkistys- ja vapaa-ajan alueena ja luontomatkailuvyöhykkeenä. Maaseutua kehitettäessä sovitetaan yhteen maaseutuelinkeinojen, pysyvän asutuksen ja lo- ma-asutuksen tavoitteet, erityisesti maatalouden toimintaedellytyk- set huomioon ottaen. Loma-asutuksen ja matkailupalvelujen suunni- tellmallisella kehittämisellä pyritään tukemaan maaseudun pysymistä asuttuna. Kohdealueella sijaitsevia taajamia kehitetään erityisesti jokimaise- man arvojen ja mahdollisuuksien pohjalta.
	OULUN ETELÄISEN ALUEEN KAUPUNKIVERKKO Merkinnällä osoitetaan maakunnan eteläosan maaseutukaupunkien verkko, joka muodostaa Oulun eteläisen aluekeskuksen ydinalueen. <u>Suunnittelumääräykset:</u> Yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa kaupan ja muiden palvelu- jen, elinkeinoelämän, asutuksen, liikenteen ja virkistystoimintojen sijoittelussa on pyrittävä tehostamaan verkostokaupungin olemassa olevien yhdyskuntien alueiden käyttöä kuntien välisellä yhteistyöllä ja työnjaolla.

	Alueen kaupunkikeskuksiin voidaan sijoittaa seutua palvelevia vähittäiskaupan suuryksiköjä, jotka tulee sijoittaa siten, että ne ovat hyvin kevyt- ja joukkoliikenteen saavutettavissa.
	KEVYEN LIIKENTEEN YHTEYSTARVE
	PÄÄSÄHKÖJOHDON YHTEYSTARVE Merkinnällä on osoitettu sähköverkon pitkän aikavälin kehittämistarpeet sekä kaavan laatimisvaiheessa toteutumiseltaan epävarmojen tuulivoima-alueiden sähkönsiirtoyhteydet. Suunnittelumääräykset: Pyhäjoen Hanhikiven ydinvoimalaitoksen kantaverkon lähiliityntää suunniteltaessa tulee linjauksen suuntauksella ja teknisin ratkaisuin huolehtia, että voimajohtoyhteys ei aiheuta merkittävästi heikentäviä vaikutuksia linjauksen läheisyydessä sijaitsevan Natura 2000-verkoston kuuluvan alueen linnustolle.
	VALTAKUNNALLISESTI ARVOKAS RAKENNETTU KULTTUURIYMPÄRISTÖ Merkinnällä osoitetaan valtioneuvoston päätöksen mukaiset valtakunnallisesti merkittävät rakennetut kulttuuriympäristöt (RKY 2009). Osa kohteista ei näy kaavakartalla; luettelo valtakunnallisesti arvokkaista rakennetuista kulttuuriympäristöistä ja -kohteista on esitetty 2. vaihemaakuntakaavan selostuksen liitteissä 4 ja 5 sekä 3. vaihemaakuntakaavan selostuksen liitteessä 5 a. Suunnittelumääräys: Alueiden käytön suunnittelussa tulee edistää kulttuuriympäristön valtakunnallisten ja maakunnallisten arvojen säilymistä. Yksityiskohtaisemmassa kaavoituksessa on otettava huomioon rakennettujen kulttuuriympäristöjen kokonaisuudet ja ominaispiirteet. Suunnittelussa tulee erityisesti kiinnittää huomiota RKY 2009 -inventoinnissa sekä Pohjois-Pohjanmaan rakennettu kulttuuriympäristö 2015 -selvityksessä kirjattuihin arvoihin ja ominaispiirteisiin.
	VIHERYHTEYSTARVE Merkinnällä osoitetaan kaupunkiseutujen ja jokilaaksovyöhykkeiden sisäisiä ja niitä yhdistäviä tavoitteellisia ulkoilun runkoreittejä ja niihin liittyviä pienialaisia virkistysalueita. Merkintään sisältyy sekä olemassa olevia että kehitettäviä ulkoilu-, pyöräily-, melonta- ym. reittejä. Suunnittelumääräys: Yksityiskohtaisemmalla suunnittelulla tulee turvata virkistysalueiden ja -reittien seudullinen jatkuvuus ja kehittäminen sekä liittyminen virkistyskeskuksiin, suojelualueisiin ja kulttuuriympäristöihin.
	MUINAISMUISTOKOHDE Merkinnällä osoitetaan muinaismuistolaila (295/63) rauhoitetut kiinteät muinaisjäännökset.

	<u>Suunnittelumääräykset:</u> Kohdetta koskevista maankäytön suunnitelmista on pyydetty mu- seoviranomaisen lausunto.
	POHJAVESIALUE Merkinnällä osoitetaan yhdyskuntien vedenhankinnan kannalta tär- keät (I luokka / 1-luokka) ja vedenhankintaan soveltuvat (II luokka) / muut vedenhankintakäyttöön soveltuvat (2-luokka) pohjavesialue- et. <u>Suunnittelumääräykset:</u> Pohjavesien pilaantumis- ja muuttumisriskejä aiheuttavat laitokset ja toiminnot on sijoitettava riittävän etäälle tärkeistä ja vedenhan- kintaan soveltuvista pohjavesialueista tai riskien syntyminen on es- tettävä riittävin vesiensuojelutoimenpitein. Alueella tulee huolehtia pohjavesien suojelun ja maa-ainesten ottotarpeiden yhteensovitta- misesta.
	NATURA 2000 -VERKOSTOON KUULUVA ALUE Merkinnällä osoitetaan valtioneuvoston päätösten mukaiset Natura 2000 -verkoston alueet.
	LUONNON MONIMUOTOISUUDEN KANNALTA TÄRKEÄ SUOALUE Merkinnällä osoitetaan sellaisia suoalueita, joilla osassa suoaluetta on todettu olevan maakunnallisesti merkittäviä luontoarvoja. <u>Suunnittelumääräys:</u> Alueen maankäyttö tulee suunnitella ja toteuttaa niin, että otetaan huomioon alueen luontoarvot.
	TURVETUOTANTOON SOVELTUVA ALUE (tu-1) (1. ja 3.vmkk) Merkinnällä osoitetaan turvetuotantoon soveltuvia suoalueita. <u>Suunnittelumääräykset:</u> Alueen käyttöönoton suunnittelussa on otettava huomioon vaikutuk- set asutukseen ja kulttuuriympäristöön, tuotantoalueiden yhteisvai- kutukset vesistöihin sekä poronhoitoalueella turvattava poronhoidon edellytykset. Turvetuotantoalueiden jälkikäytön suunnittelussa tulee ottaa huomi- oon alueiden ominaisuudet, paikalliset maankäyttötarpeet ja suo- luonnon tila ja pyrittävä käyttöön, jonka aiheuttama vesistökuormi- tus ei vaikeuta vesienhoitosuunnitelman tavoitteiden toteutumista. Jälkikäytön suunnittelussa tulee pyrkiä edistämään maatalouskäyt- töä sellaisilla alueilla, joilla on maatalousmaan tarvetta, kuitenkin poronhoitoalueella tulee välttää alueiden ottamista maatalouskäyt- töön. Alla lueteltujen soiden turvetuotanto on suunniteltava varmistaen, ettei nimettyjen purojen luonnontilaan voi aiheutua merkittäviä hai- tallisia vaikutuksia (1.vmkk): Suon nimi ja valuma-alue Pikkujoki tai puro Aittosuo, 60.064 Aitto-oja

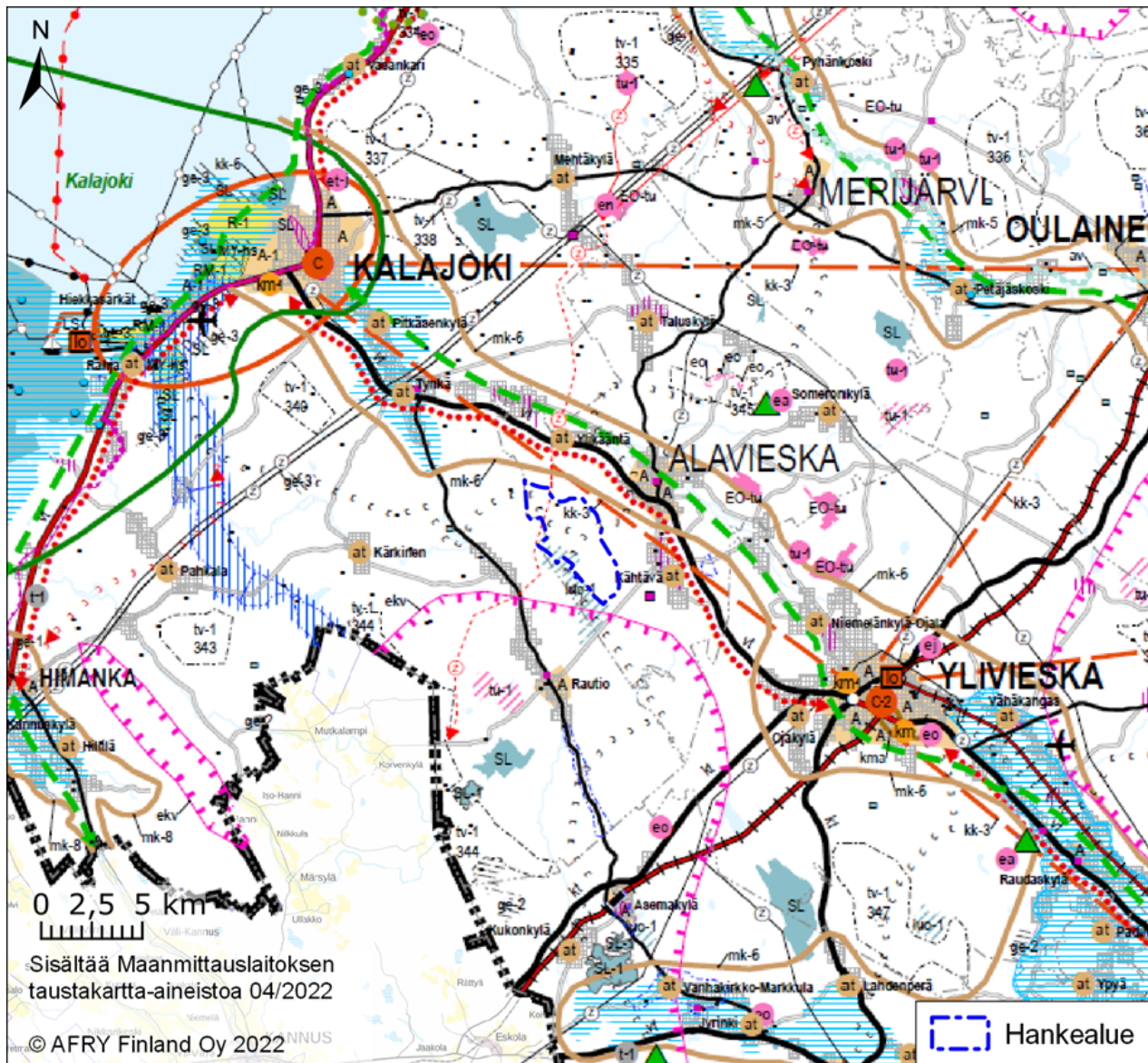
	Jaalangansuo, 60.074 Jaalankajoki Lavasuo-Alavuotto, 60.035 Haaraoja Mantilansuo W, 60.036 Leipioja Murtosuo, 60.063 Juurikkaoja Pahasuo, 60.074 Jaalankajoki Pyörösuo, 60.026 Vuotonoja
	MINERAALIVARANTOALUE Merkinällä osoitetaan sellaisia vyöhykkeitä, joissa on todettu merkittäviä malmi- ja mineraalivarantoja. <u>Kehittämisperiaatteet:</u> Mikäli alueen mineraalivarojen hyödyntämistä edistetään, sovitetaan toiminta yhteen muun maankäytön kanssa ja otetaan huomioon mineraalivarojen hyödyntämisen ympäristövaikutukset sekä alueiden erityispiirteet.
	TUULIVOIMALOIDEN ALUE (tv-1) Merkinällä osoitetaan maa-alueita, jotka soveltuvat merkitykseltään seudullisten tuulivoimala-alueiden rakentamiseen. Alueella ei ole voimassa MRL 33 § mukaista rakentamisrajoitusta. Luku merkinnän yhteydessä viittaa kaavaselostuksen alueluetteluun. Suunnittelumääräykset: Alueen suunnittelussa on otettava huomioon vaikutukset asutukseen, maisemaan, linnustoon, luontoon ja kulttuuriympäristöön sekä pyrittävä ehkäisemään haitallisia vaikutuksia. Tuulivoimarakentamisen yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa on varmistettava, ettei asutukselle aiheudu merkittäviä melu- ja väikevaikutuksia ja että valtakunnallisten kulttuuriympäristöjen arvot säilyvät. Lisäksi tulee ottaa huomioon lentoliikenteestä, liikenneväylistä ja tutkajärjestelmistä johtuvat rajoitteet voimaloiden koolle ja sijoittelulle sekä selvítettävä tuulivoimaloiden vaikutukset puolustusvoimien toimintaan. Poronhoitoalueella tulee turvata poronhoidon edellytykset.
	MOOTTORIKELKKAILUREITTI TAI -URA Merkinällä osoitetaan olemassa olevia ja suunniteltuja moottorikelkkailun pääreittejä.
	TAAJAMATOIMINTOJEN ALUE Merkinällä osoitetaan asumisen, palvelujen, teollisuus- ja muiden työpaikka-alueiden ym. taajamatoimintojen sijoittumisalue ja laajentumisalueita. Suunnittelumääräykset: Yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa tulee alueiden käyttöönottojärjestyksessä ja mitoituksessa kiinnittää erityistä huomiota vaihtoehtoisten aluekokonaisuuksien toiminnallis-taloudelliseen edullisuuteen, ympäristön laatuun ja kevyen liikenteen toimintaedellytyksiin. Yksityiskohtaisemmassa kaavoituksessa tulee edistää yhdyskuntarakenteen eheyttämistä hajanaisesti ja vajaasti rakennetuilla alueilla

	sekä taajaman ydinalueen kehittämistä toiminnallisesti ja taajama-kuvallisesti selkeästi hahmottuvaksi keskuksiksi. Maankäyttöratkaisuissa tulee pyrkiä hyvään energiatalouteen. Yksityiskohtaisemmassa kaavoituksessa tulee määritellä kävelyn, pyöräilyn ja joukkoliikenteen kannalta edulliset vyöhykkeet taajamarakenteen kehittämisen perustaksi. Yksityiskohtaisempiin kaavoihin tulee sisällyttää periaatteet uudisrakentamisen sopeuttamisesta rakennettuun ympäristöön. Alueiden käytön suunnittelussa ja rakentamisessa on varmistettava, että alueella sijaitsevien kulttuuriympäristön tai maiseman vaalimisen kannalta tärkeiden kohteiden kulttuuri- ja luonnonperintöarvot säilyvät. Taajaman merkittävä laajentaminen päätien toiselle puolelle yksityiskohtaisempaan kaavaan perustuen edellyttää turvallisten yhteyksien järjestämistä päätien poikki. Maankäytön suunnittelussa tulee ottaa huomioon tulvariskialueet ja tulvien hallintasuunnitelmat sekä varautua sään ääri-ilmiöiden vaikutuksiin.
	KYLÄ Merkinnällä osoitetaan maaseutuasutuksen kannalta tärkeitä kyläkeskuksia, jotka ovat toimintapohjaltaan vahvoja, aluerakenteen tai ympäristötekijöiden kannalta tärkeitä tai sijaitsevat taajaman läheisyydessä. Suunnittelumääräykset: Yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa kyläkeskuksen asemaa on pyrittävä vahvistamaan sovittamalla yhteen asumisen, alkutuotannon ja muun elinkeinotoiminnan tarpeet sekä kehittämällä kylän ydinaluetta toiminnallisesti, kyläkuvallisesti ja liikennejärjestelyiltään selkeästi hahmottuvaksi kohtaamispaikaksi. Uudisrakentaminen on pyrittävä sijoittamaan siten, että se sijoittuu palvelujen kannalta edullisesti olevan kyläasutuksen sekä tie- ja tieliikenneyhteyksien läheisyyteen. Yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa tulee kiinnittää erityistä huomiota rakentamisen sopeuttamiseen kyläkokonaisuuteen ja -ympäristöön, vesihuollon järjestämiseen ja hyvien peltoalueiden säilyttämiseen maatalouskäytössä.
	LUONNONSUOJELUALUE (1. ja 3.vmkk) Merkinnällä osoitetaan luonnonsuojelulain nojalla suojeltuja tai suojeltaviksi tarkoitettuja alueita. Suunnittelumääräys: Alueen ja sen ympäristön maankäyttö tulee suunnitella ja toteuttaa siten, ettei vaaranneta alueen suojelun tarkoitusta, vaan pyritään edistämään alueenluonnon monimuotoisuuden sekä alueiden välisten ekologisten yhteyksien säilymistä. Rakennuslupahakemuksesta tulee pyytää MRL 133 § mukainen elinkeino- liikenne- ja ympäristökeskuksen lausunto.
	VALTATIE (vt) / KANTATIE (kt) Suunnittelumääräys:

	Yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa on pyrittävä edistämään kevyen liikenteen väylien toteuttamista erityisesti taajamien, kyläkeskusten ja koulujen läheisyydessä.
--	---

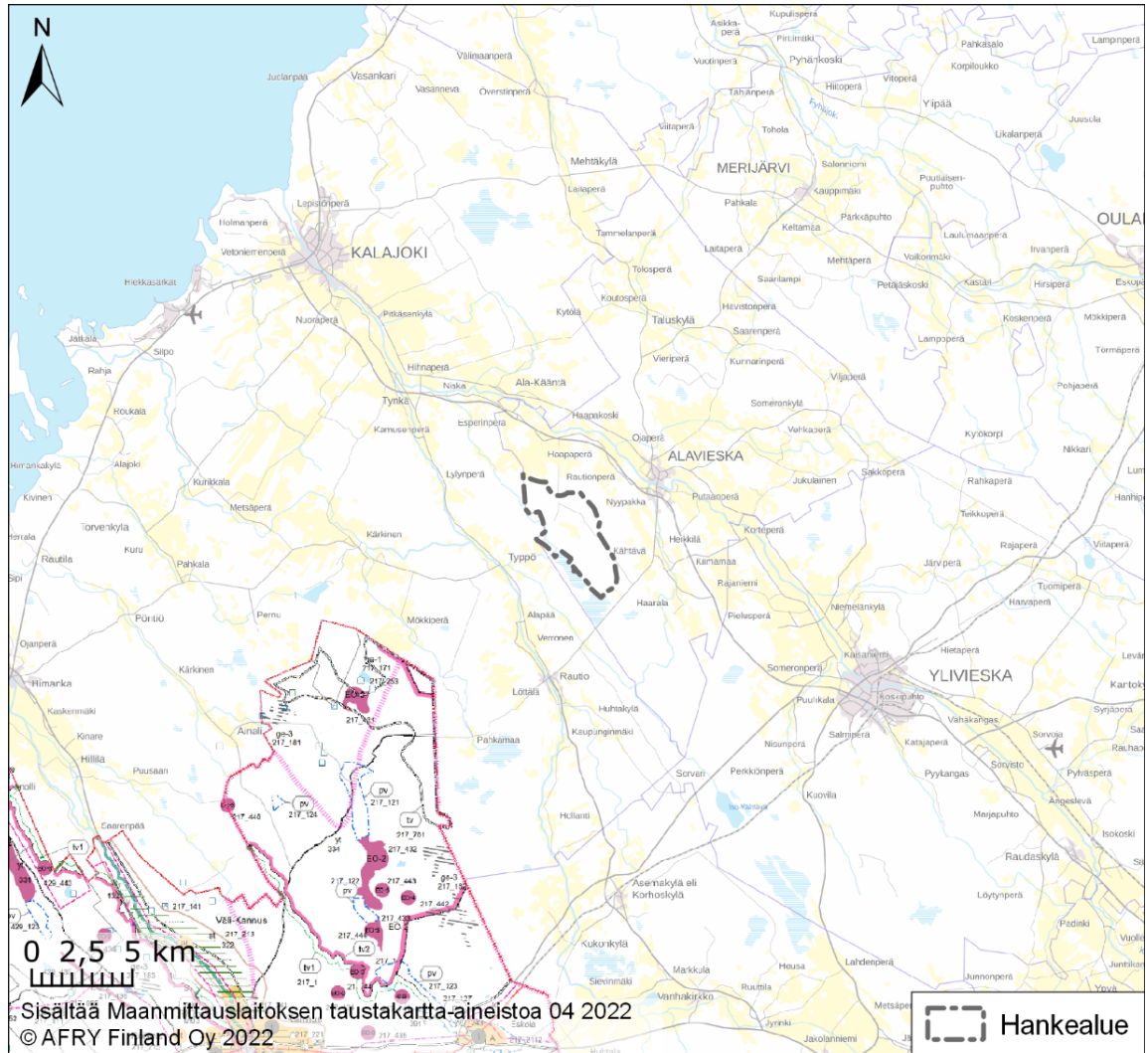
Lisäksi tuulivoimaloiden rakentamista koskevia yleisiä suunnittelumääräyksiä:

- Maakuntakaavassa osoitettujen tuulivoimala-alueiden ulkopuolelle voidaan toteuttaa tuulipuistoja, jotka eivät ole merkitykseltään seudullisia.
- Perämeren rannikkoalueella tuulivoimarakentaminen tulee sijoittaa ensisijaisesti maakuntakaavassa osoitetuille tuulivoimaloiden alueille. Tapauskohtaisesti voidaan harkita tuulivoimaloiden sijoittamista myös muille alueille, mikäli se ei merkittävästi lisää tuulivoimarakentamisesta aiheutuvia haitallisia yhteisvaikutuksia asutukseen, maisemaan, linnustoon tai muuhun ympäristöön.
- Tuulivoimalat tulee lähtökohtaisesti sijoittaa linnuston kannalta tärkeiden alueiden ulkopuolelle. Tapauskohtaisesti voidaan harkita tuulivoimarakentamista myös näille alueille, mikäli tuulivoimarakentaminen ei heikennä alueiden linnustoarvoja.
- Tuulivoimarakentamista suunniteltaessa voimalat tulee sijoittaa valtakunnallisesti ja maakunnallisesti arvokkaiden maisema-alueiden ja rakennettujen kulttuuriympäristöjen, luonnonsuojelualueiden, Natura 2000 -verkoston alueiden, harjunsuojeluohjelman alueiden, maakuntakaavan luo-alueiden ja seudullisesti merkittävien virkistysalueiden ulkopuolelle.
- Tuulivoimarakentamista suunniteltaessa on otettava huomioon eri hankkeiden yhteisvaikutukset erityisesti asutukseen, maisemaan ja linnustoon sekä pyrittävä ehkäisemään haitallisia vaikutuksia. Tuulivoimarakentamisen yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa on varmistettava, ettei asutukselle aiheudu merkittäviä melu- ja välkevaikutuksia ja että valtakunnallisten kulttuuriympäristöjen arvot säilyvät.
- Lähekkäin sijoittuvien tuulivoimala-alueiden liittäminen sähköverkkoon on pyrittävä keskittämään yhteiseen johtokäytävään.
- Tuulivoimarakentamista suunniteltaessa on otettava huomioon lentoliikenteestä, liikenneväylistä ja tutkajärjestelmistä johtuvat rajoitteet voimaloiden koolle ja sijoittelulle sekä selvitettävä tuulivoimaloiden vaikutukset puolustusvoimien toimintaan.
- Tuulivoimarakentamista suunniteltaessa on kuultava puolustusvoimia. Suunnittelussa tulee turvata puolustusvoimien toimintaedellytykset sekä ottaa erityisesti huomioon puolustusvoimien toiminnasta, kuten tutkajärjestelmistä ja radioyhteyksien turvaamisesta johtuvat rajoitteet.

Kuva 6-6-1. Ote Pohjois-Pohjanmaan maakuntakaavojen yhdistelmäkartasta (Pohjois-Pohjanmaan liitto 2022c).

Hankealueesta Keski-Pohjanmaan maakuntaan on noin lähimmillään noin kahdeksan kilometriä, jolloin osa hankkeen vaikutuksista, kuten maisemavaikutukset, ulottuvat myös Keski-Pohjanmaan maakuntakaavojen alueelle. Keski-Pohjanmaalla vaihemaa-kuntakaavoitusta on tehty vaiheittain ja voimassa olevia vaihekaavoja on viisi. Keski-Pohjanmaan maakuntavaltuusto hyväksyi kokouksessaan 29.11.2021 5. vaihemaa-kuntakaavan ja päätös tuli lainvoimaiseksi 3.1.2022. Maakuntakaavoissa hankealueen vaikutusalueelle on osoitettu tuulivoima-aluetta (tv), mineraalivarantoaluetta ja turvetuotantovyöhykettä.

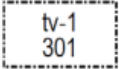
Kuva 6-2. Ote Keski-Pohjanmaan vaihemaakuntakaavojen yhdistelmästä (Keski-Pohjanmaan liitto 2022).

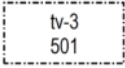
Vireillä oleva maakuntakaavoitus

Hankealueella on vireillä Pohjois-Pohjanmaan ilmasto- ja energiavaihekaava, jonka luonnosaineisto on ollut nähtävillä 8.8.-23.9.2022 välisen ajan. Vaihemaakuntakaava käsittelee koko maakunnan alueidenkäyttöä ja sen suunnitellut pääteemat ovat: aluerakenne ja saavutettavuus, liikennejärjestelmä ja logistiikka-alueet, energiantuotanto, varastointi ja siirto ja viherrakenne ja ekosysteemipalveluiden tarkastelu. Tavoiteaika- taulun mukaan vaihemaakuntakaava tulisi voimaan vuoden 2024 aikana.

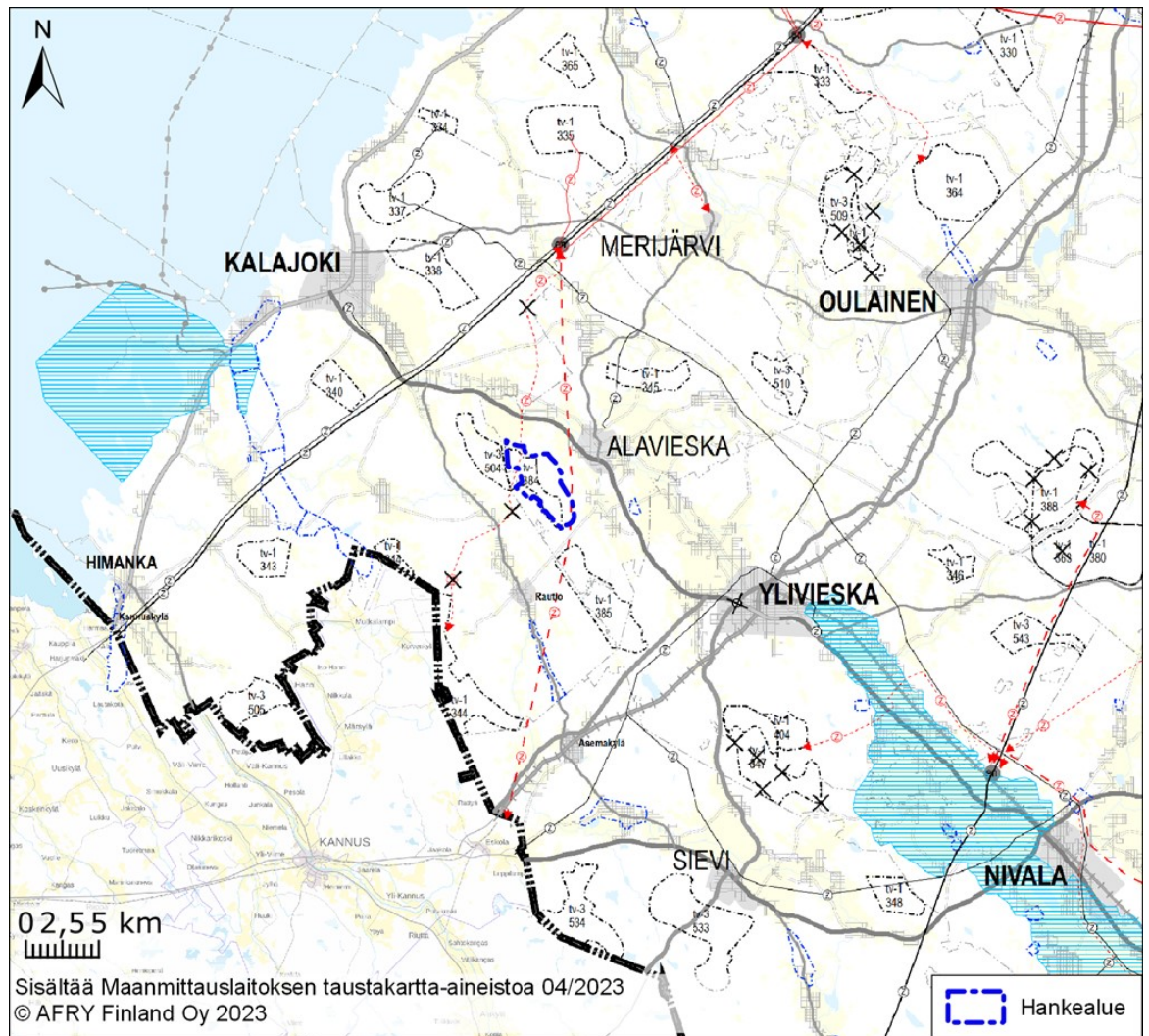
Hankealue on osoitettu osittain merkinnällä tv-1 384, eli tuulivoimaloiden alueena, jotka soveltuvat merkitykseltään seudullisen tuulivoimala-alueiden rakentamiseen. Maakuntakaava ohjaa seudullista eli vähintään kymmenen voimalaa käsittävän hankkeen tuulivoimarakentamista. Hankealueelle laadittava kaava mahdollistaa vain 9 voimalan toteuttamisen, jolloin on ei-seudullinen hanke.

Pohjois-Pohjanmaan ilmasto- ja energiavaihekaavassa suunnittelualueen vaikutusalueelle osoitettu seuraavia merkintöjä ja määräyksiä:

	TUULIVOIMALOIDEN ALUE Merkinnällä osoitetaan maa-alueita, jotka soveltuvat merkitykseltään seudullisten tuulivoimala-alueiden rakentamiseen. Alueella ei ole voimassa MRL 33 § mukaista rakentamisrajoitusta. Luku merkinnän yhteydessä viittaa
---	--

	kaavaselostuksen alueluetteloon. Suunnittelumääräykset: Alueen suunnittelussa on otettava huomioon vaikutukset asutukseen, maisemaan, linnustoon, luontoon ja kulttuuriympäristöön sekä pyrittävä ehkäisemään haitallisia vaikutuksia. Tuulivoimarakentamisen yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa on varmistettava, ettei asutukselle aiheudu merkittäviä melu- ja välkevaikutuksia ja että valtakunnallisten kulttuuriympäristöjen arvot säilyvät. Lisäksi tulee ottaa huomioon lentoliikenteestä, liikenneväylistä ja tutkajärjestelmistä johtuvat rajoitteet voimaloiden koolle ja sijoittelulle sekä selvittävä tuulivoimaloiden vaikutukset puolustusvoimien toimintaan. Poronhoitoalueella tulee turvata poronhoidon edellytykset.
	POTENTIAALINEN TUULIVOIMALOIDEN ALUE Merkinnällä osoitetaan maa-alueita, jotka tietyin reunaehdoin soveltuvat merkitykseltään seudullisten tuulivoimala-alueiden rakentamiseen. Alueella ei ole voimassa MRL 33 § mukaista rakentamisrajoitusta. Luku merkinnän yhteydessä viittaa kaavaselostuksen alueluetteloon. <u>Suunnittelumääräykset:</u> Alueen suunnittelussa on kiinnitettävä erityistä huomiota tuulivoima-alueen tuottaman energian jatkokäyttöön. Alueen tuottama energia voidaan hyödyntää paikallisessa suljetussa sähköverkossa, liittää se kantaverkkoon, tai muuntaa se varastoitavaan muotoon. Alueen suunnittelussa on otettava huomioon vaikutukset asutukseen, maisemaan, linnustoon, luontoon ja kulttuuriympäristöön sekä pyrittävä ehkäisemään haitallisia vaikutuksia. Tuulivoimarakentamisen yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa on varmistettava, ettei asutukselle aiheudu merkittäviä melu- ja välkevaikutuksia ja että valtakunnallisten kulttuuriympäristöjen arvot säilyvät. Lisäksi tulee ottaa huomioon lentoliikenteestä, liikenneväylistä ja tutkajärjestelmistä johtuvat rajoitteet voimaloiden koolle ja sijoittelulle sekä selvittävä tuulivoimaloiden vaikutukset puolustusvoimien toimintaan. Poronhoitoalueella tulee turvata poronhoidon edellytykset
	POHJAVESIALUE Merkinnällä osoitetaan yhdyskuntien vedenhankintaa varten tärkeät (I luokka / 1- luokka) ja vedenhankintaan soveltuvat (II luokka) / muut vedenhankintakäyttöön soveltuvat (2-luokka) pohjavesialueet. <u>Suunnittelumääräykset:</u> Pohjavesien pilaantumis- ja muuttumisriskiä aiheuttavat laitokset ja toiminnot on sijoitettava riittävän etäälle tärkeistä ja vedenhankintaan soveltuvista pohjavesialueista tai riskien syntyminen on estettävä riittävin vesiensuojelutoimenpitein. Alueella tu-

	lee huolehtia pohjavesien suojelun ja maa-ainesten ottotarpeiden yhteensovittamisesta.
	PÄÄSÄHKÖJOHDON YHTEYSTARVE Merkinnällä on osoitettu sähköverkon pitkän aikavälin kehittämistarpeet sekä kaavan laatimisvaiheessa toteutumiseltaan epävarmojen tuulivoima-alueiden sähkönsiirtoyhteydet. Suunnittelumääräys: Pyhäjoen Hanhikiven ydinvoimalaitoksen kantaverkon lähiliityntää suunniteltaessa tulee linjauksen suuntauksella ja teknisin ratkaisuin huolehtia, että voimajohtoyhteys ei aiheuta merkittävästi heikentäviä vaikutuksia linjauksen läheisyydessä sijaitsevan Natura 2000-verkostoon kuuluvan alueen linnustolle

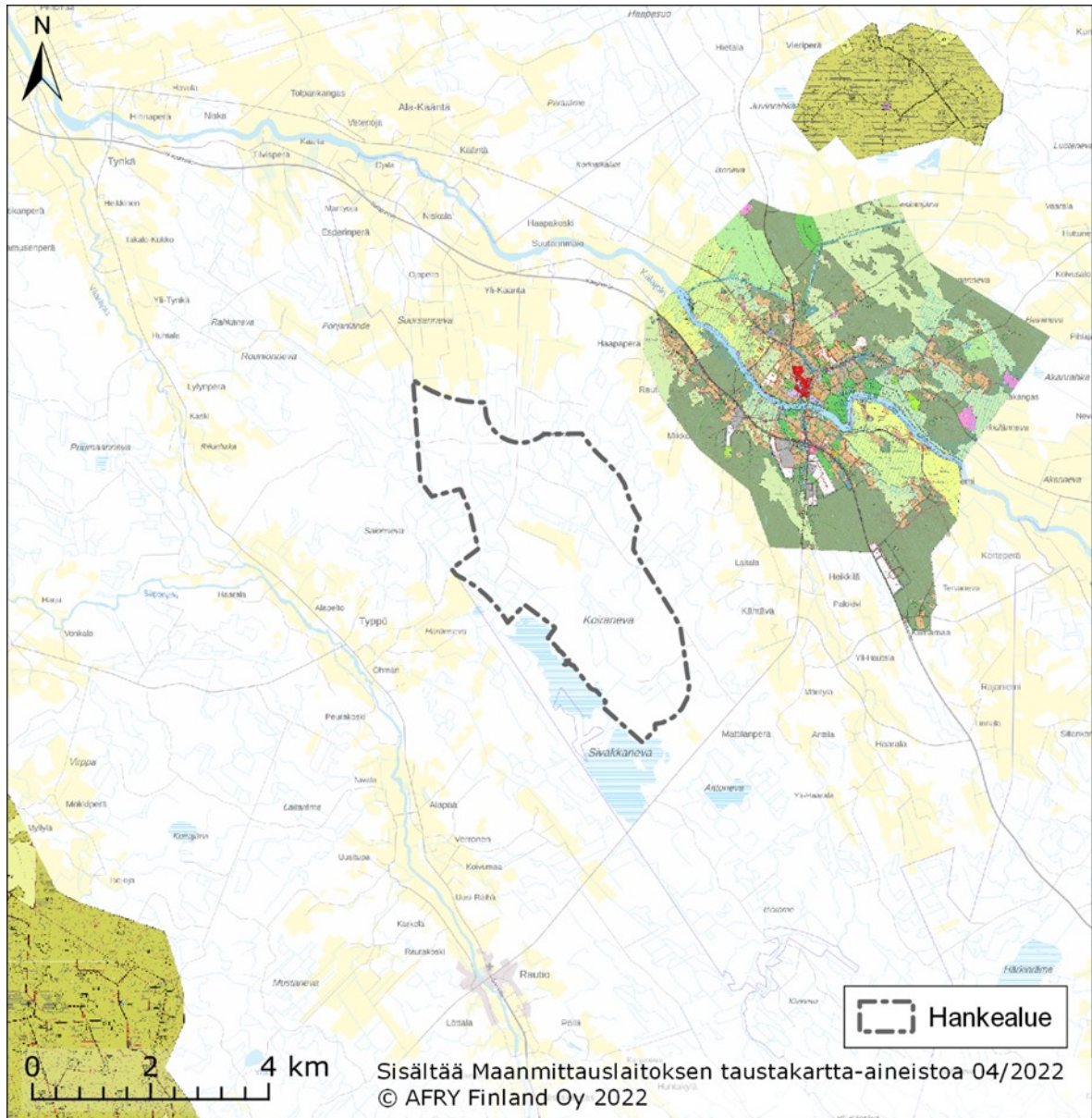
Kuva 6-3. Ote ilmasto- ja energiavaihemaakuntakaavan luonnoksesta.

6.4 Yleiskaavat

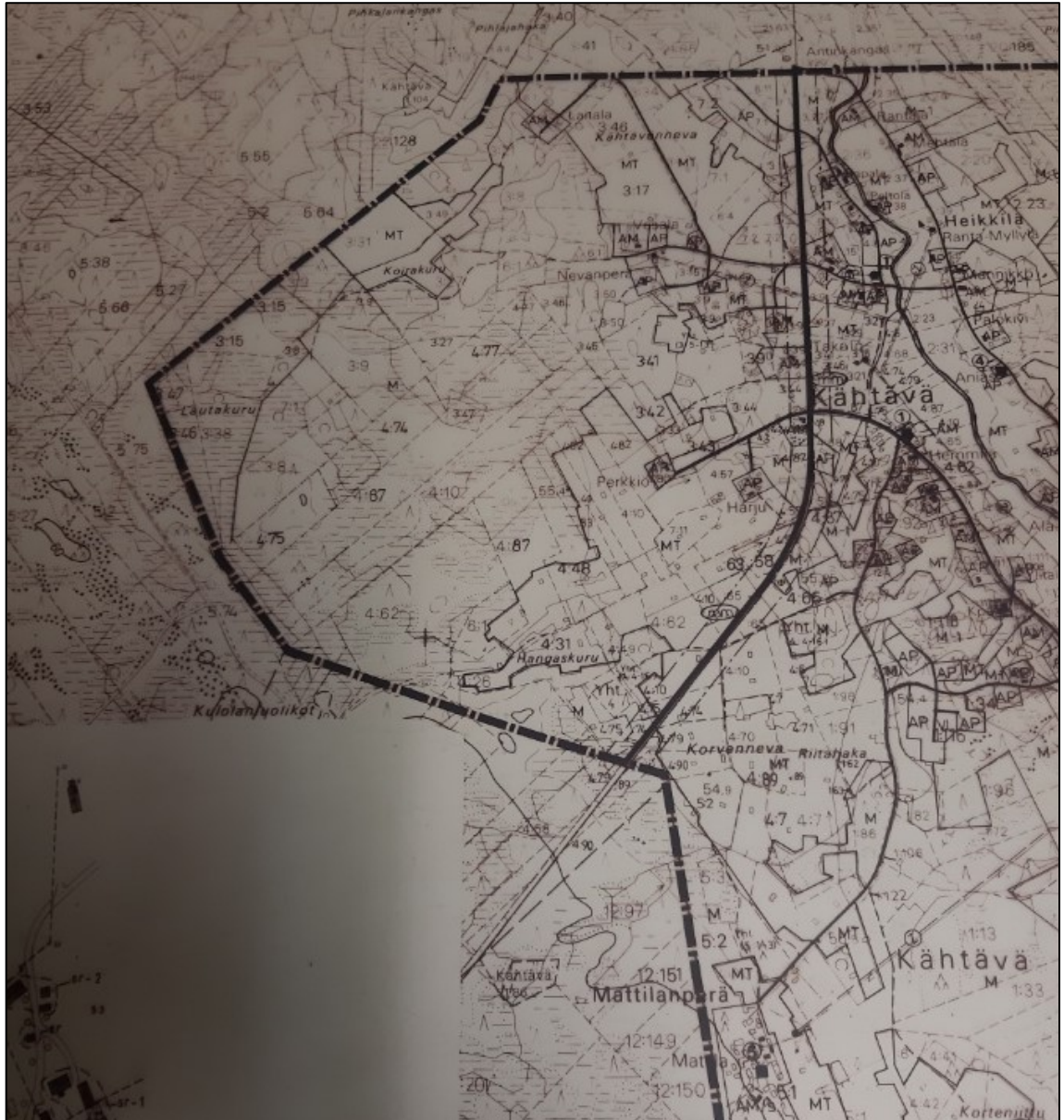
Hankealueella ei ole oikeusvaikutteisia yleiskaavoja. Lähin oikeusvaikutteinen yleiskaava-alue on Alavieskan keskustan osayleiskaava-alue noin 1,5 kilometrin etäisyydellä.

le hankealueesta koilliseen. Alueen lähiympäristössä sijaitsevat yleiskaavoitetut alueet esitetty seuraavalla sivulla olevassa kuvassa.

Hankealueen itäpuolelle sijoittuu Kähtävän osayleiskaava, joka on hyväksytty vuonna 1992. Kaava on oikeusvaikutukseton. Hankealueen läheisyyteen kaavassa on osoitettu maa- ja metsätalousvaltaista aluetta.

Kuva 6-3. Yleiskaavatilanne Hangaskurunkankaan hankealueen läheisyydessä (Liiteri 2022).

Kuva 6-4. Ote Kälviän osayleiskaavan länsireunasta, joka sijoittuu hankealueen läheisyyteen. (Lähde: Alavieskan kunta, 2020).

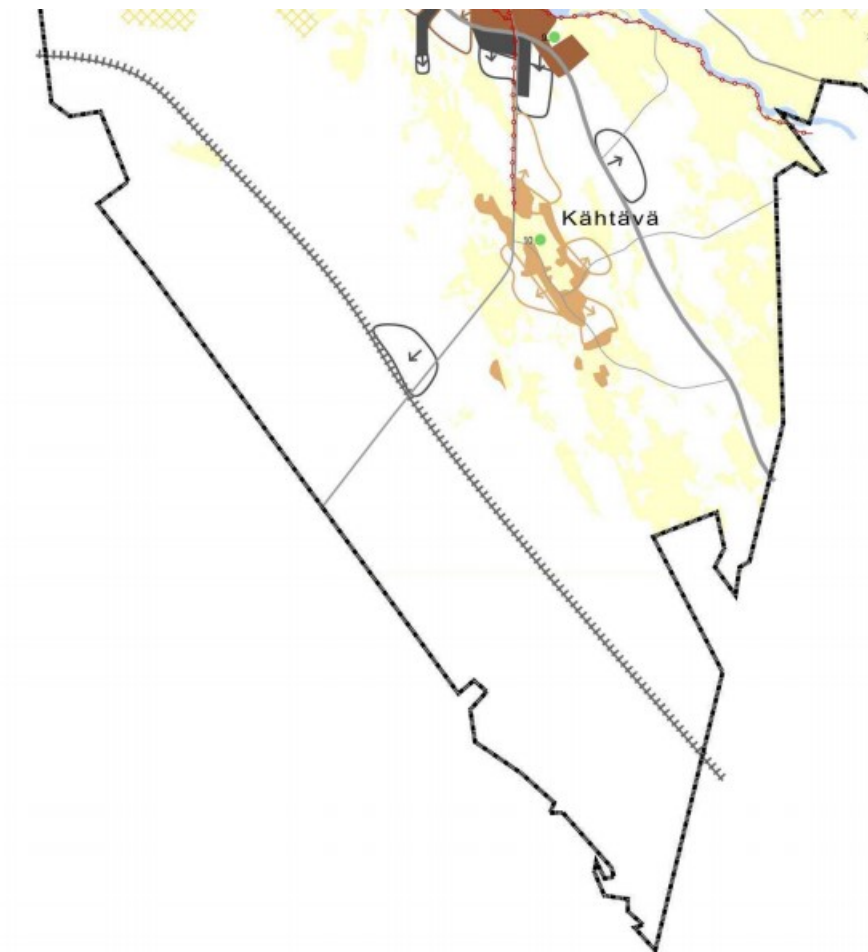
Hankealueen etelä-kaakkoispuolella on vireillä Verkasalon tuulivoimapuiston osayleiskaava. Kyseessä on Kalajoen, Ylivieskan ja Alavieskan kuntien alueelle sijoittuvasta osayleiskaavasta Kaavan osallistumis- ja arviointisuunnitelmat ovat olleet nähtävillä loppuvuodesta 2022.

6.5 Asemakaavat

Hankealueella tai sen lähialueella asemakaavoitettua aluetta tai vireillä asemakaava-prosesseja.

6.6 Muut maankäytön suunnitelmat

Alavieskaan on laadittu vuonna 2008 maankäytön kehityskuva, jonka tavoitevuodeksi on asetettu vuosi 2025. Kehityskuvassa hankealueen läpi on osoitettu kehitettävä rautatieyhteys. Kyseessä on ratayhteys Pohjanmaan radalta Rahjan satamaan, joka on aikoinaan osoitettu Pohjois-Pohjanmaan kokonaismaakuntakaavassa. Kyseinen merkintä on poistettu vaihemaakuntakaavoituksen yhteydessä, koska varaus ei ole enää ajankohtainen.

Kuva 6-3. Ote Alavieskan maankäytön kehityskuvasta (2008). (Lähde: Alavieskan kunta, 2020).

7 LAADITTAVAT SELVITYKSET

Kaavoituksen lähtötieto- ja selvitysaineistona toimivat YVA-menettelyn yhteydessä laadittavat selvitykset. Tässä vaiheessa selvitystarpeiksi on ohjelmoitu:

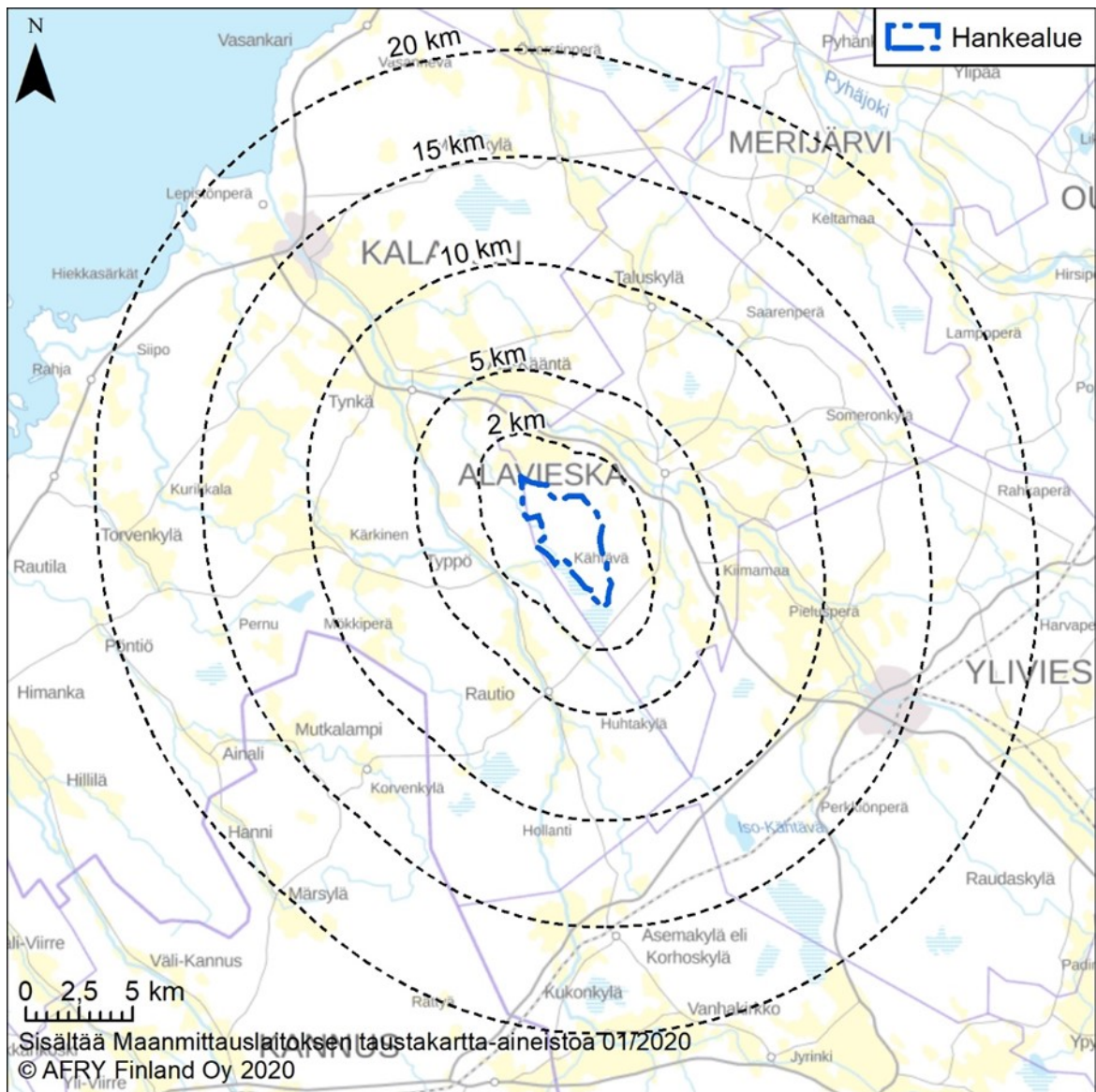
- Liito-oravaselvitys
- Pesimälinnustoselvitys
- Päiväpetolintukartoitus
- Kasvillisuus- ja luontotyyppiselvitys
- Lepakkoselvitys
- Syysmuutonseuranta
- Pöllöselvitys
- Kanaintujen soidinpaikat
- Päiväpetolintukartoitus
- Kevätmuutonseuranta
- Näkymäalueanalyysi
- Havainnekuvat
- Muinaismuistoselvitys
- Melumallinnus
- Välkemallinnus
- Asukaskysely

Tarvittaessa kaavoituksen yhteydessä tarkennetaan näitä selvityksiä tai laaditaan uusia selvityksiä.

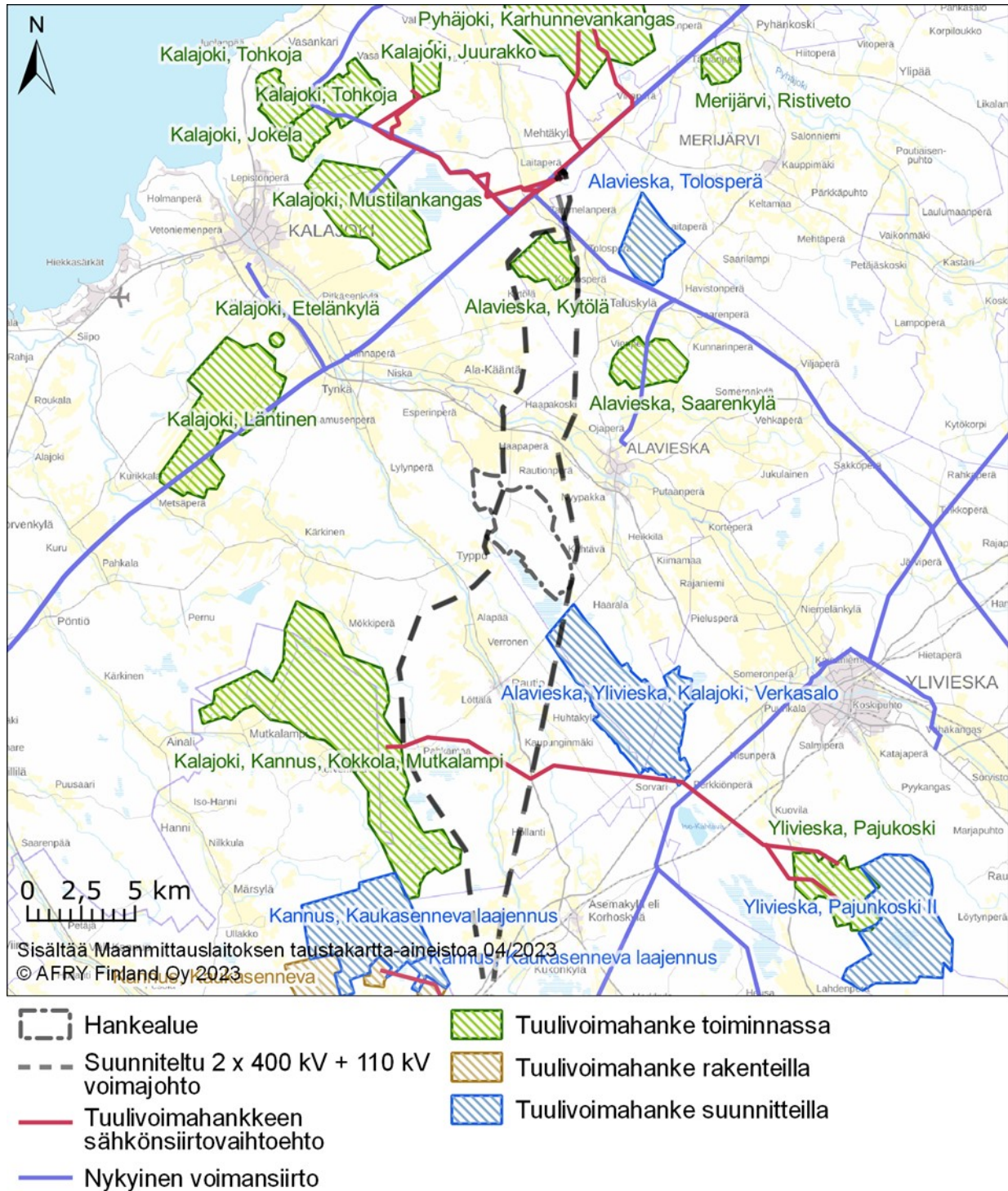
8 ARVIOITAVAT VAIKUTUKSET

Osayleiskaavoituksen yhteydessä arvioidaan MRL 9 §:n ja MRA 1 §:n mukaisesti kaavan toteuttamisen aiheuttamia välittömiä ja välillisiä vaikutuksia ympäristöön. Vaikutuksia selvittäessä painopiste asetetaan merkittäviksi arvioituihin vaikutuksiin. Kaavan vaikutuksia selvittäessä otetaan huomioon kaavan tehtävä ja tarkoitus. Tuulivoimahankkeissa merkittäviksi tunnistettuja vaikutuksia ovat erityisesti melu- ja varjon vilkkumisvaikutukset, linnustovaikutukset sekä maisemavaikutukset.

Ympäristövaikutusten merkittävyyttä arvioidaan vertaamalla ympäristön sietokykyä kunkin ympäristörasituksen suhteen. Vaikutusten arvioinnin menetelminä käytetään asiantuntija-arvioita paikkatietoanalyyssejä, kartta- ja ilmakuvatulkintoja sekä maastokäyntejä.

Kuva 8-1. Havainnollistus vaikutusalueiden laajuudesta.

Kuva 8-2. Yhteisvaikutusten arvioinnissa huomioon otetut tuulivoimahankeet.

9 OSALLISET

Maanomistajilla ja niillä, joiden asumiseen, työntekoon tai muihin oloihin kaava saat-
taa huomattavasti vaikuttaa, sekä viranomaisilla ja yhteisöillä, joiden toimialaa suun-
nittelussa käsitellään (osallinen) on oikeus ottaa osaa kaavan valmisteluun, arvioida
sen vaikutuksia ja lausua kaavasta mielipiteensä (MRL 62 §).

Keskeisinä osallisina tässä kaavoitusprosessissa ovat.

Viranomaiset, joita ovat mm.:

- Pohjois-Pohjanmaan liitto
- Pohjois-Suomen aluehallintovirasto (AVI)
- Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskus
- Traficom (Liikenne- ja turvallisuusvirasto)
- Pohjois-Pohjanmaan museo
- Jokilaaksojen pelastuslaitos
- Digita Oy
- ANS Finland Oy
- Väylävirasto
- Viestintävirasto
- Puolustusvoimien pääesikunta
- Puolustusvoimien 3. logistiikkarykmentti
- Metsähallitus
- Fingrid Oy
- Ilmatieteen laitos
- Kalajoen kaupunki

Yhdistykset, joita ovat mm.:

- Pohjois-Pohjanmaan luonnonsuojelupiiri
- Pohjois-Pohjanmaan lintutieteellinen yhdistys ry
- Suomen luonnonsuojeluliiton Kalajokilaakson yhdistys ry
- BirdLife Keski-Pohjanmaa ry
- Kalajoen-Alavieskan Riistanhoitoyhdistys
- Alavieskan Metsästysseura ry
- Kähtävän kyläyhdistys
- Ylikäännän kyläyhdistys ry
- Raution kyläyhdistys ry
- Tyngänkylän kyläyhdistys ry
- Typpön kyläyhdistys ry
- Alavieskan yrittäjät
- Metsänhoitoyhdistys Pyhä-Kala
- Jokilaaksojen kelkkailijat

Asukkaat, yritykset ja muut osalliseksi itsensä kokevat.

10 OSALLISTAMISEN JA VUOROVAIKUTUKSEN JÄRJESTÄMINEN

Osallistumismenettelyllä luodaan edellytykset sille, että kaavan vaikutuksista ja sisällystä keskustellaan ja tiedotetaan hankkeen eri vaiheissa.

Kaavan vireille tulosta, osallistumis- ja arviointisuunnitelman, kaavan valmisteluaineiston ja kaavaehdotuksen nähtävillä olosta kuulutetaan kunnan internet-sivuilla sekä kunnan virallisessa kuulutuslehdessä. Nähtävillä oloaikana asiakirjat ovat nähtävillä Alavieskan kunnantalolla sekä kunnan internet-sivuilla.

10.1 Kaavan vireille tulosta ilmoittaminen sekä osallistumis- ja arviointisuunnitelman asettaminen nähtäville

Osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta on mahdollisuus antaa kirjallista tai suullisia mielipiteitä siihen asti, kunnes osayleiskaavaehdotus asetetaan julkisesti nähtäville.

Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskuksen kanssa on järjestetty kaavoituksen viranomaisneuvottelu toukokuussa 2022 ennen kaavaluonnoksen nähtäville asettamista. Neuvotteluun kutsuttiin ne viranomaiset, joiden toimialaa suunnittelu koskee.

10.2 Kaavaluonnoksen laadinta

Valmisteluvaiheen kuulemisessa kaavaluonnos asetetaan nähtäville Alavieskan kunnantalolle ja kunnan www-sivuilla. Nähtävillä olosta ilmoitetaan vähintään lehtikuulutuksella kunnan virallisessa kuulutuslehdessä ja kunnan www-sivuilla. Nähtävillä oloaikana osallisella on mahdollisuus antaa mielipide kaavaluonnoksesta.

Kaavaluonnoksen nähtävillä oloaikana järjestetään yleisötilaisuus, jossa esitellään osayleiskaavaluonnos ja kaavan toteuttamisen arvioidut vaikutukset. Kaavaluonnoksesta pyydetään lausunnot viranomaisilta.

10.3 Kaavaehdotuksen laadinta

Kaavaa tarkistetaan saatujen mielipiteiden ja lausuntojen pohjalta osayleiskaavaehdotukseksi. Kaavaehdotus asetetaan julkisesti nähtäville vähintään 30 vuorokaudeksi. Nähtävillä olosta ilmoitetaan vähintään lehtikuulutuksella kunnan virallisessa kuulutuslehdessä ja kunnan www-sivuilla. Kaavaehdotuksesta pyydetään lausunnot viranomaisilta.

Kaavaehdotuksen nähtävillä oloaikana järjestetään yleisötilaisuus, jossa esitellään osayleiskaavaehdotus ja kaavan toteuttamisen arvioidut vaikutukset.

Kaavaehdotuksen nähtävillä olon jälkeen pidetään tarvittaessa viranomaisneuvottelu ennen kaavan viemistä kunnan hyväksymiskäsittelyyn.

10.4 Kaavan hyväksyminen ja muutoksenhaku

Osayleiskaavan hyväksyy Alavieskan kunnanvaltuusto. Kaavan hyväksymisestä ilmoitetaan MRL 67 § ja MRA 94 §:n mukaisesti.

Kaavaehdotuksesta muistutuksen jättäneille ja siinä yhteydessä osoitteensa ilmoittaneille lähetetään vastine muistutukseen. Valtuuston hyväksymispäätös lähetetään heille, jotka ovat sitä pyytäneet.

Kaavasta on mahdollista valittaa Oulun hallinto-oikeuteen ja edelleen Korkeimpaan hallinto-oikeuteen. Mikäli valituksia kunnanvaltuuston hyväksymispäätöksestä ei jätetä, kaava saa lainvoiman 30 vuorokauden kuluttua Alavieskan kunnanvaltuuston päätöksestä.

Kaavatyötä ohjaavat Alavieskan kunnan toimielimet sekä kunnan viranhaltijat.

10.5 Viestintä

Kaavoitusta koskevat ilmoitukset ja kuulutukset julkaistaan kunnan internetsivujen kuulutukset -osiossa ja paikallislehdessä.

Suunnittelualueen maanomistajia ja/tai -haltijoita tiedotetaan vähintään kaavaehdotuksen nähtävillä asettamisesta kirjeitse.

Virallisissa kuulemisvaiheissa kaava-aineistot ovat julkisesti nähtävillä Alavieskan kunnanvirastolla, os. Pappilantie 1, 85200 Alavieska ja internetissä osoitteessa www.alavieska.fi.

Nähtävilläolojen aikana on osallisilla mahdollisuus lausua mielipiteensä kirjallisesti osoitteeseen Alavieskan kunta / kunnanhallitus, Pappilantie 1, 85200 Alavieska tai sähköpostitse osoitteeseen alavieskan.kunta@alavieska.fi.

Ympäristövaikutusten arviointimenettelyyn liittyvään aineistoon voi tutustua Pohjois-Pohjanmaan verkkosivuilta (www.ely-keskus.fi).

11 KAAVAPROSESSIN YHTEENVETO

SUUNNITTE- LUVAIHE	TYÖVAIHEEN SISÄLTÖ	KUNNAN JA VIRANOMAISTEN KÄSITTELY	OSALLISTAMINEN	TIEDOTTAMINEN
1. KAAVAN VIREILLE TULO	Osallistumis- ja arviointisuunnitelman laatiminen	Alavieskan kunnanhallitus on hyväksynyt kaavoitusaloitteen 9.9.2019 § 138. Kaavan vireilletulosta päättäminen. Kunnanhallitus päättää OAS:n nähtävälle asettamisesta.	Yleisötilaisuus OAS:n nähtävillä-oloaikana	Kuulutukset vireilletulosta ja OAS:n nähtävillä asettamisesta paikallislehdessä ja kunnan internetsivulla.
2. KAAVAN VALMIS- TELUVAI- HE	Kaavaluonnoksen laatiminen	Viranomaisneuvottelu. Kaavaluonnos asetetaan nähtävälle vähintään 30 päivän ajaksi mielipiteen kuulemista varten (kunnanhallitus päättää nähtävälle asettamisesta). Pyydetään viranomaisilta lausunnot	Yleisötilaisuus kaavan nähtävillä-oloaikana	Kuulutus kaavaluonnoksen nähtävilläolosta paikallislehdessä ja kunnan internet-sivulla
3. KAAVAN EHDOTUS VAIHE	Vastineiden laadinta mielipiteisiin ja viranomaislausuntoihin Kaavaehdotuksen laadinta	Viranomaisneuvottelu. Kaavaehdotus asetetaan nähtävälle vähintään 30 päivän ajaksi (kunnanhallitus päättää nähtävälle asettamisesta)	Yleisötilaisuus kaavan nähtävillä-oloaikana	Kuulutukset kaavaehdotuksen nähtävilläolosta paikallislehdessä ja kunnan internet-sivulla Kirjeitse tiedottaminen kaava-alueen maanomistajille
3. KAAVAN HYVÄKSY- MIS- VAIHE	Vastineiden laadinta muistutuksiin ja viranomaislausuntoihin Kaava-asiakirjojen viimeistely	Kaavan hyväksymiskäsittely kunnassa (kunnanhallitus ja kunnanvaltuusto)		Hyväksymisestä koskevan päätöksestä tiedottaminen viranomaisille, kunnan jäsenille ja muistutuksen tehneille, jos ovat jättäneet yhteystietonsa. Kaavan voimaantulosta kuuluttaminen paikallislehdessä ja kunnan internet-sivuilla. Kaava toimitetaan tiedoksi viranomaisille.

12 ALUSTAVA AIKATAULU

TYÖN VAIHE	2020												2021				2022												2023									
YVA-MENETTELY	5	6	7	8	9	10	11	12	1	2	3	4-12	1-4	5	6	7	8	9	10	11	12	1-	6	7	8	9	10											
1. YVA-ohjelma																																						
YVA-ohjelman laatiminen																																						
YVA-ohjelma nähtävillä (30 vrk)																																						
Yhteysviranomaisen lausunto (30 vrk)																																						
2. YVA selostus																																						
Arviointiselostuksen laatiminen																																						
Erillisselvitykset																																						
Arviointiselostus nähtävillä (30-60 vrk)																																						
Yhteysviranomaisen perusteltu päätelmä (60 vrk)																																						
KAARVOITUS	5	6	7	8	9	10	11	12	1	2	3	4-12	1-4	5	6	7	8	9	10	11	12	1-	6	7	8	9	10											
1. Vireilletulovaihe																																						
OAS:n laatiminen																																						
OAS:n nähtävillä olo ja tiedottaminen																																						
2. Kaavaluonnosvaihe																																						
Osayleiskaavaluonnoksen laatiminen																																						
Kaavaluonnos / valmisteluaineisto nähtävillä																																						
3. Kaavaehdotusvaihe																																						
Osayleiskaavaehdotuksen laatiminen																																						
Kaavaehdotusaineisto nähtävillä																																						
Mahdolliset tarkistukset																																						
4. Hyväksymisvaihe																																						
Kaavan hyväksymiskäsittely kunnassa																																						
Osallistuminen ja vuorovaikutus	5	6	7	8	9	10	11	12	1	2	3	4-12	1-4	5	6	7	8	9	10	11	12	1	6	7	8	9	10											
Yleisötilaisuus																																						
Viranomaisneuvottelu																																						
Seurantaryhmä																																						

13 YHTEYSTIEDOT

Alavieskan kunta:

Tuomas Häggman
tuomas.haggman@alavieska.fi
puh. 044 5395 287
Alavieskan kunnantalo
Pappilantie 1
85200 Alavieska
www.alavieska.fi

Kari Pentti
Kari.pentti@alavieska.fi
puh. 050 5590450

Hankkeesta vastaava:

Prokon Wind Energy Finland Oy
Hanna Tuominen
h.tuominen@prokon.net
puh. 0400 408 053
www.prokonfinland.fi

Kaavaa laativa konsultti:

AFRY Finland Oy
Miia Nurminen-Piirainen YKS-513
miia.nurminen-piirainen@afry.com
puh. 050 576 3580
www.afry.com

